

Özgürlük, eşitlik ve insanca bir yaşam için sosyalizm!

Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu olarak başta emekçi kadınlar olmak üzere tüm işçi ve emekçileri kadınların gerçek kurtuluşu olan sosyalizm mücadelesini büyütmeye çağırıyoruz.

Sömürü düzeninin devamı için kendisine uysal köleler arayan AKP iktidarı tüm toplumu gericiğin, yoz kültürün pençesine almaya çalışmaktadır. Bu politikalarından da en çok kadınlar etkilenmektedir. AKP iktidarı, sömürü düzenine kan taşımak için kadının

ezilmişliğini besleyecek söylemleri ve uygulamaları hayata geçirmektedir. Bulduğu her fırsatta kadın ve çocuk düşmanı politikalarını hayata geçirmek için adımlar atmaktadır. Yakın dönemde bununla ilgili bir dizi gelişme yaşanmıştır.

s.20

Haftalık
Sosyalist
Siyasal Gazete

ISSN 1300-3585

Sayı 2020 / 07
14 Şubat 2020 - 1 TL

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak45.net

Kapitalizm bir felaketler düzenidir!

2020 yılını insanca bir yaşam için mücadele yılına çevirelim!

3

Talan düzenini kurtarmak için savaş kışkırtıcılığı

İflas eden dış politikada ısrar eden T. Erdoğan'la müritleri, cihatçı terör örgütlerini savunmak için orduyu savaşa sürüyorlar.

17

Bretton-Woods Anlaşması ve yeni denge arayışı

Emperyalist ülkeler arasındaki çelişkilerin geride bıraktığımız yüzyıldaki dengeler üzerinden gidemeyeceği artık kesinleşmiş bulunuyor.

19

AKP'nin kadın ve çocuk düşmanı politikaları devam ediyor

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü söylemleri çocuk ve kadın istismarına getirilecek affi engellemenin alanlarına dönüştürülmelidir.

Alman Devrimi'nin dersleri / ihanete uğrayan devrim - H. Fırat

s.12

Üçüncü Reich'a ilk adım - M. Weißbecker

s.15

Kapitalizm bir felaketler düzenidir!

2020 yılını insanca bir yaşam için mücadele yılına çevirelim!

2020 yılının ilk aylarında yaşanan deprem, çığ vb. olaylar burjuva medyada “felaketler yılı” söylemini önplana çıkardı. Dünya çapında küresel ısınma ve iklim değişikliğine bağlı olarak yaşanan sel baskınları, hava kirliliği, orman yangınları, buzul kütlelerin erimesi vb. ile de desteklenmeye çalışılan bu söylem, giderek toplumun da gündemini meşgul etmeye başladı.

FELAKETLER SİSTEMİ KAPİTALİZM!

Doğal afetlerin yanı sıra doğa-çevrenin yıkımına bağlı felaketlerin son yıllarda dünya çapında arttığı bilimsel raporlarla ortaya konuluyor. Daha çok manipülasyon amaçlı toplanan veriler üzerinden hazırlanan ve emperyalist kuruluşlar tarafından servis edilen raporlar artık bu olguyu karartmıyor. Onların asıl üzerini örtmeye çalıştığı, yaşanan doğa-çevre olayları değil, bunun ortaya çıkardığı yıkımın kapitalist-emperyalist sistemle olan ilişkisidir. Dünyanın bir dizi bölgesinde yaşanan felaketler üzerinden sistemin sorgulanmaya başlanmasından kaygı duyan kapitalistler, milyonlarca insanın yaşamını etkileyen, yıkıma uğratan felaketler ile kapitalist sömürü düzeni arasındaki ilişkiyi perdelemeye çalışıyorlar.

Oysa bizzat kendi sundukları veriler bu açık olguyu, emperyalist-kapitalist sistemin dünyamızı uçurumun eşiğine doğru sürüklediği gerçeğini ortaya koyuyor. Kapitalist üretim süreçlerinin küresel ısınma ve iklim değişikliği üzerindeki belirleyici etkisini artık kimse inkâr edemiyor. Bilim insanları yaptıkları araştırmalarda küresel ısınmanın gerisindeki belli

başlı temel etkenleri şöyle sıralıyorlar: Fosil yakıt kullanımı, sera gazı salınımı, sanayileşme, ormansızlaştırma... İçerisinde yaşadığımız toplumsal düzende tüm bunlar kapitalist sömürü çarklarının dönmesi, tekellerin kasalarının dolması için gerçekleştiriliyor.

Kapitalist düzeninin yarattığı yıkım ve felaketler sadece doğa ve çevreye verdiği zararlarla sınırlı değil. Çok yönlü krizleri derinleşen, buna bağlı olarak temel ilişkileri günden güne keskinleşen kapitalist sistem, sömürü, sosyal yıkım, savaş ve saldırganlık politikalarıyla da insanlığa büyük felaketler yaşıyor. Giderek daha çok insan en temel hizmetlere ulaşamıyor. Bizzat emperyalist kuruluşların 2019 yılı verilerine göre 1.9 milyar insan su kıtlığı yaşıyor. Temiz su ihtiyacını karşılamayan 2,4 milyar insan kolera, tifo gibi hastalıklarla boğuşuyor. Her yıl çoğunluğu çocuk 2 milyon insan, sudan kaynaklanan hastalıklardan hayatını kaybediyor. Sadece 2020 yılı içerisinde 600 bin hektarın üzerinde orman alanı yok edildi. Dünya ölçeğinde aç insan sayısı 840 milyonu aştı. Günde 22 bin insan açlıktan ölüyor. Sadece bu veriler bile içinde yaşadığımız emperyalist-kapitalist sistem gerçeğine ayna tutmak için yeterli.

Yine emperyalist savaşlarda hayatını kaybeden, yerini yurdunu terk edip göç yollarında yaşamını yitiren insanların sayısı da kapitalist sistemin nasıl bir felaket düzeni olduğunu gözler önüne seriyor. Öyle ki, ekonomik, sosyal ve siyasal alanda kapitalistlerin uyguladığı politikalar nedeniyle yaşamını yitiren ya da büyük acılar çeken insan sayısı doğal afetler sonucu yaşananlardan kat be kat fazla.

2020 YILI İNSANCA BİR YAŞAM İÇİN MÜCADELE YILI OLMALI!

Dünya genelinde tablo bu iken, Türkiye kapitalizminin bunun dışında kalması elbette mümkün değil. Dahası, bir dizi alanda çok daha ağır bir bilanço ile karşı karşıyayız.

Sadece AKP iktidarı döneminde 50 bin insanın intihar ederek hayatına son verdiğini, 20 binin üzerinde işçinin iş cinayetlerinde, 8 binin üzerinde kadının kadın cinayetinde hayatını kaybettiğini resmi rakamlar ortaya koyuyor. Bunlara kayıtlara girmeyenler eklendiğinde, bilanço çok daha ağırlaşıyor.

Sermaye medyası 2020 yılının “felaketler yılı” olacağından dem vuradursun, insanlık açısından gerçek felaketin kapitalist sömürü düzeni olduğunu tüm bu veriler tartışmasız bir şekilde ortaya koyuyor. Topluma ve doğaya büyük yıkımlar yaşıtan emperyalist-kapitalist sistem hüküm sürdüğü müddetçe söz konusu felaketlerin yaratacağı tahribatlar katlanarak artacak, insanlık daha büyük felaketlerle yüzyüze kalacaktır.

Tam da bu nedenle, işçiler, emekçiler, kadınlar ve gençler, yaşamlarına kasteden, yeryüzünü kendileri için cennet emekçiler için cehennem çeviren kapitalist sisteme karşı mücadeleyi büyütmelidirler. Başta yaşam hakkı olmak üzere, haklarına, özgürlüklerine ve geleceğine sahip çıkarak, 2020 yılını emperyalist-kapitalist sisteme karşı mücadele yılına çevirmelidirler. İşte o zaman felaket çanları işçi ve emekçiler için değil, kapitalist sömürü düzeni ve burjuvazi için çalmaya başlayacaktır.

Sermaye medyası 2020 yılının “felaketler yılı” olacağından dem vuradursun, insanlık açısından gerçek felaketin kapitalist sömürü düzeni olduğunu tüm bu veriler tartışmasız bir şekilde ortaya koyuyor. Topluma ve doğaya büyük yıkımlar yaşıtan emperyalist-kapitalist sistem hüküm sürdüğü müddetçe söz konusu felaketlerin yaratacağı tahribatlar katlanarak artacak, insanlık daha büyük felaketlerle yüzyüze kalacaktır.

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2020/07 * 14 Şubat 2020 * Fiyatı: 1 TL

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:

Ersin Özdemir

EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yayın türü: Süreli Yaygın

Yönetim Adresi: EKSEN YAYINCILIK

Osmanağa Mah. Kırtasiyeci Sk. No:9 Kat:2 Daire:7
Kadıköy / İstanbul

Tif. No: 0536 285 73 25

e-mail: info@kizilbayrak.net

twitter: @kizilbayraknet

www.kizilbayrak45.net

Baskı: Kuzey Veb Ofset Sanayi Ticaret LTD ŞTİ · Taşakadın Yassıören Cd. No:75/1 Taşakadın Köyü Arnavutköy / İSTANBUL

Talan düzenini kurtarmak için savaş kışkırtıcılığı

Son günlerde ortalığa saçılan yolsuzluk, rüşvet, talan, adam kayırma gibi gayrı meşru icraatlar, sermayenin vurucu gücü olan AKP-saray rejiminin iliklerine kadar çürüdüğünü gözler önüne seriyor. Çirkef sarmalında AKP'nin yanı sıra devlet kurumları, yandaş kapitalistler, Kızılay gibi kurumlar, tarikatlar, vakıflar, bakanlıklar, valiler, belediye başkanları var. Yani sistem tepeden tırnağa tüm yapıyla-kurumlarıyla bataklığa dönüşmüş durumda.

HER TARAFTAN PİS KOKULAR

Elazığ'da deprem olduğunu haber alınca halktan para isteyen Kızılay'ın şefi, yeni bir para kaynağı bulmuş olmanın heyecanına kapılmıştı. Kızılay'ı talan düzeninin aparatı haline getiren bu zat, "hayır işleri" adı altında halkı soymanın ustalarından biridir. Milyon dolarları kapitalistlerden alıp tarikat yuvalarına aktaran Kızılay, esas misyonu olan doğal afet ya da sağlık sorunlarıyla alakasını ise kesmiş gibidir.

8 milyon doları alan tarikat yuvası vakıf, körpe zihinleri ortaçağ artığı zihniyetle zehirlemek için çalışıyor. Tarikatlara "bağış" yapan Başkentgaz şirketinin yandaş patronu, doğalgaz faturalarıyla halkı soyarak, verdiğini misliyle geri alıyor. Suçüstü yakalanınca pişkince açıklamalar yapmakla yetinip, işine devam ediyor. Zira sarayın yargısı, hırsızlarla-soyguncularla uğraşmıyor. Hele de halkı soyarak tarikatlara milyon dolarlar aktaranlarla...

Talan çarkının diğer tarafında işler "resmi" yapılıyor. Örneğin uyduruk toplantılar, yağmur duaları, yemek davetleri gibi "ıvır zıvır" işler için milyonlar harcanıyor. Krize rağmen hovardaca savurganlığa devam ediyorlar. Bu arada düzenin çaresizliğe ittiği insanlar bireysel isyanlarını hayatlarına son vererek gösteriyorlar. Ancak bunlar talan düzeninin efendilerini pek ilgilendirmiyor. Ne de olsa onların saraylarında sefahat ve şatafat devam ediyor.

Talan düzeni her tarafı kaplamışken AKP'li valilerin, belediye başkanlarının eli armut toplayacak değildi elbet. Onlar da yağmadan paylarını gani gani alıyorlar. Üstelik bu kurumların yağmadan pay alma icraatlarını, kendisi de sarayın aparatı olan Sayıştay kayıt altına alıyor.

Sayıştay raporları AKP'li valilerin de

belediye başkanlarının da yolsuzluk, rant, talan düzeni kurduklarını saptıyor. Raporlarda yer alanlar elbette buzdağının görünen kısmından ibaret. Fakat bu kadarı bile etrafındakilerle birlikte onlarca vali ve belediye başkanının bu çarktan nemalandığını kanıtlıyor.

Bu çarkın tepesinde doğal olarak saray var. "Balık baştan kokar" misali, en büyük vurgunu da saray rejiminin kendisi yapıyor. Örneğin sadece deprem için toplanan vergilerin 34 milyar doları bulunduğu söyleniyor. Elbette olay sadece bu 34 milyar doların iç edilmesinden ibaret değil. Sarayın ödenekleri, gizli ödenekleri, günlük masrafları da milyarlarla ifade ediliyor. Her şeyin başı olunca, doğal ki talandan en büyük pay da saraya düşüyor.

TALAN DÜZENİ EMEKÇİLERE SEFALETİ REVA GÖRÜYOR

İşçi sınıfı ve emekçilerin ürettiği artı-değere kapitalistlerle birlikte el koyan rejimin efendileri, değeri üretenleri ise insan kategorisinde görmüyorlar. Örneğin krizin faturasını emekçilere ödetirken milyonları çalışma hakkından yoksun bırakmakta, on milyonları sefalete mahkum etmekte, sefil çıkarları için askerleri ölüm girdabına atmakta bir sakınca görmüyorlar.

Bu arada iş cinayetleri, kadın cinayetleri, çocuk istismarı artıyor. Ekonomik krizin kurbanı olan milyonlar, iş aramaktan vazgeçiyor. Zira iş bulma umutlarını yitirmiş durumdadır. Eğitimli gençlerde

işsizlik oranı rekorlar kırıyor. Yanı sıra eğitim, sağlık, barınma, ulaşım gibi temel hizmet alanlarında da sorunlar derinleşiyor. Bu vahim tablo, talan düzeninin kaçınılmaz sonuçlarını gösteriyor.

TALANI SINIR ÖTESİNE TAŞIMAK İÇİN SAVAŞ KİŞİRTİCİLİĞİ

AKP-saray rejimi bu sorunlara çözüm üretmekle alakalı değil. Çöküş korkusu saray dehlizlerini sararken, onlar talanı sınır ötesine taşımak için savaş kışkırtıcılığı yapıyorlar. Belli ki ülke kaynakları talan düzenini doyurmaya yetmiyor. Bu durumda komşu ülkelere saldırıp bir parça koparma hevesleri depreşiyor. Öte yandan saray rejimi, savaş atmosferini içteki sıkışmayı dışa aktarmanın imkanı sayıyor.

Nitekim iflas eden dış politikada ısrar eden T. Erdoğan'la müritleri, cihatçı terör örgütlerini savunmak için orduyu savaşa sürüyorlar. Bir tür akıl tutulması yaşayan rejimin efendileri hem ülkenin mahvı hem milyonların sefaletini arttırma pahasına yayılcı politikada ısrar ediyorlar. Ne pahasına olursa olsun saltanatı sürdürme telaşına kapılan AKP şefi ve payandaları, toplumun geniş kesimleri için ciddi bir tehdit haline gelmiştir.

YOZLAŞMANIN KAYNAĞI KAPİTALİST SÖMÜRÜ DÜZENİ

Sistemin ürettiği çürümenin, kokuşmanın, zorbalığın toplum yaşamına yıkıcı etkileri oluyor. İşçi ve emekçilerin çekilmez hale getirilen yaşamlarında,

çocukların-kadınların maruz kaldığı şiddetin-ayrımcılığın artışı, işsizliğin-sefaletin yayılmasında dış vuran rejimdeki yozlaşmayı durdurabilecek bir güç yok. Kokuşmuş sermaye düzeni AKP-saray rejimine angaje oldu. Dolayısıyla her tür ahlaki, insani, siyasi yozlaşmanın kaynağı bizzat kapitalist sömürü düzenidir.

Çürüten rejim aşlamadığı sürece toplumu da kendisiyle birlikte çürütmek için tüm imkanlarını kullanacaktır. Zira yozlaşan bir toplumun mücadele dinamiklerinin zayıflaması kaçınılmazdır. Bu ise, ancak talancı zorbalara yarar.

ÇÜRÜMÜŞ REJİMDEN HESAP SORMAK YA DA YOZLAŞMA

İşçi sınıfı, emekçiler, kadınlar, gençler, kısacası toplumun tüm ezilen-sömürülen kesimlerinin bu kokuşmuş rejimden kurtulmak için mücadele etmeleri gerekiyor. Ya çürümeye katlanacak ya da çürüten rejimi tarihin çöplüğüne gönderecekler. Rejimi layık olduğu yere, tarihin çöplüğüne gönderme mücadelesi aynı zamanda emekçileri hem yozlaşmaya karşı koruyacak hem de politik ve moral açıdan güçlendirecektir.

Yolsuzluğa, rüşvete, talana karşı çıkmak, yayılcı savaşları reddetmek, savaş kışkırtıcısı yağmacılardan hesap sormak, işçi sınıfı ve emekçilerin önünde duran önemli sorumluluklardan biridir. Bu eşğin aşılması, sınıfsız, sömürsüz sosyalist bir dünya kurma mücadelesini de güçlendirecektir.

AKP şefi ABD gaziyle İdlib'de savaşı derinleştiriyor

9 yıla yakın süreden Suriye'yi kan gölüne çeviren emperyalistlerle işbirlikçileri, İdlib'deki cihatçı çeteleri korumak için uğraşiyor. Bu savaş suçuna ilk günden beri ortak olan Türk burjuvazisi ve onun temsilcisi AKP iktidarı ise, bunu yayımlacı/ilhakçı hesapları için fırsat saydı-sayıyor. Cihatçı çetelere dayanarak yürüttüğü kirli politikanın sonucunda bizzat savaşa girmek durumunda kalan AKP-saray rejimi, bataklığa saplanmış durumda. Çeteleri korumak için orduyu savaşa sürerler, ABD'nin de gaz vermesiyle savaşı derinleştirecek adımlar atmaya hazırlanıyor.

AKP şefi Tayyip Erdoğan, Suriye halklarını büyük bir yıkıma sürükleyen savaş politikalarına bir yenisini daha ekleyeceklerini bugün resmen açıkladı. Himaye ettikleri cihatçı çeteler eliyle bölgedeki işgalini sürdüren Türk sermaye devleti, "barış", "siyasi çözüm" gibi kılıflar altında sunduğu Astana süreciyle Rusya'ya elini verip kolunu kaptırdığını fark edince, bu kez de ABD ve AB emperyalistleri ile savaş aygıtı NATO'dan aldığı destekle

İdlib'deki işgalini pekiştirmeyi hedefliyor.

Bugün AKP'nin meclis grup toplantısında konuşan Tayyip Erdoğan, yeni savaş hamlesini "sivil yerleşim yerlerinin vurulması" vb. sözde insani amaçlar uğruna yapıyormuş görüntüsüyle vermeye çalıştı. İki bölge devletinin sıcak çatışmaya girmesiyle 9 yıldır süren savaşın daha büyük bir çıkmaza sürükleneceği gerçeği orta yerde dururken, sivillerin korunmasından söz etmek kaba riyakarlıktan başka bir şey değil. Zira bizzat kendisinin koruduğu cihatçı çeteler, 9 yıl boyunca

sayısız vahşi katliama imza attılar. Halen de atıyorlar.

Suriye yönetimiyle daha doğrudan çatışmayı ve savaş bataklığına daha fazla saplanmayı umursamayan AKP şefi Tayyip Erdoğan, ülkede işgalci konumda bulunmalarına rağmen, "TSK güçlerini korumak" gerekçelerine sığınmaya çalıştı. T. Erdoğan, yeni savaş hamlesiyle ilgili hedeflerini ise şöyle açıkladı:

"Şubat ayı sonuna kadar rejimi Soçi Muhtrası sınırları dışına, yani gözlem noktalarımızın gerisine çıkartmakta ka-

rarlıyız. Bunun için karada ve havada her ne gerekiyorsa çekinmeden, tereddüt etmeden, hiçbir oyalamaya meydan vermeden bunu yapacağız."

Bu açıklamayı ABD Suriye Özel Temsilcisi James Jeffrey'nin Ankara'da bulunduğu bir zamanda yapan AKP şefi, Trump'ın gaziyle coşmuş görünüyor. Bugün sahada cihatçı çeteleri temizlemeye yönelik Rusya-Suriye-İran tarafından atılan adımlar, işgalci AKP iktidarını köşeye sıkıştırmış durumda. AKP iktidarının yeni savaş ilanı, bu sıkışmışlıktan ve bölgedeki payını yitirecek olmasından kaynaklanıyor. Bölge halklarının geleceğini tehdit eden ve daha fazla yıkımın kapısını aralayan bu hamlenin hiçbir meşruluğu yoktur. Zira bölge halklarına düşmanlığın ürünü olan bu hamle "ABD-İsrail-cihatçı terör örgütleri" üçgenine hizmet ediyor.

Savaşın yarattığı bu yıkımın bedelini ödeyen Türkiye işçi sınıfı ve emekçiler, kaba yalanlara itibar etmemeli ve AKP iktidarının bu yeni işgal hamlesine karşı durmalıdır.

Türk sermaye devletinin ve dümenindeki AKP-MHP iktidarının İdlib'de himaye ettiği cihatçı çeteler ile Suriye ordusu arasında kızışan gerilim tırmanıyor.

Rusya ile Astana ve Soçi mutabakatları üzerinden yürüttüğü işbirliği ile bölgeden pay kapmaya çalışan Türk burjuvazisi ve AKP iktidarı, tehlikeye giren işgal mevzilerini korumak, çeteler üzerindeki etkisini kaybetmemek adına yeni hamleler yapma arayışında. Bu konuda ABD emperyalizminden de destek alan dinci-gerici iktidar daha da pervasızlaşarak Türkiye'yi yeni bir bataklığa doğru sürüklüyor.

Türk burjuvazisinin ve AKP iktidarının ilhakçı politikasından ve bu doğrultuda kendilerine sunulan her türlü imkandan destek alan İdlib'deki çeteler, Suriye ordusunun devam eden operasyonlarına karşılık vermeye çalışıyor.

ÇETELER HELİKOPTERİ VURDUKLARINI SAVUNUYOR

Bugün Suriye ordusuna ait bir helikopterin düşürülmesiyle birlikte gerilim daha da tırmandı. TSK'nın son günlerde askeri yığınak yaptığı Serakib'in batısın-

İdlib'de gerilim tırmanıyor: Suriye ordusuna ait helikopter düşürüldü

daki Nayrab bölgesinde düşen helikopterle ilgili Milli Savunma Bakanlığı "Alınan son bilgilere göre; İdlib bölgesindeki An Nayrab'dan rejim unsurlarının çıktığı ve Rejime ait 1 helikopterin düştüğü öğrenilmiştir" diye açıklama yaptı.

Reuters'e konuşan çeteciler ise helikopteri kendilerinin düşürdüğünü, kardan füzeyle helikopteri vurduklarını öne sürdü.

Helikopterin vurulmasını takiben Serakib'i geri almak için öğleden sonra yeni bir hareket başlatan cihatçı çetelerin kentin batısında bazı binaları ele geçirdiği ifade ediliyor.

TSK'NIN ASKERİ SEVKİYATLARI SÜRÜYOR

Son günlerde İdlib'de TSK'nın konuşlandığı "gözlem noktaları"na asker sevkiyatı yapan Türk sermaye devleti, sınır-daki birliklerine de yoğun sevkiyatlarını

sürdürüyor. Son olarak da İskenderun'a trenlerle zırhlı araç, tank, askeri ambulans ve sinyal kesici araç sevkiyatı yapıldı. Araçlar, buradan TIR'larla sınır-daki askeri birliklere sevk edildi.

Öte yandan İdlib gündemiyle ilgili Türkiye'de bulunan Rusya heyetinin anlaşmaya varmadan ülkeden ayrıldığı iddia edildi. Reuters'te yer alan haberin kaynağı Türkiye Dışişleri Bakanlığı yetkilisi olurken, çatışmaların nasıl durdurulacağına dair herhangi bir somut anlaşma sağlanmadığı öne sürüldü..

RUSYA: SORUMLULUK TÜRK TARAFINA AİT

İdlib'de tırmanan gerilimle ilgili Rusya'dan yapılan son açıklamada, Soçi mutabakatına uyulması vurgusu yapılmıştı. Kremlin sözcüsü Dimitri Peskov, "İdlib'deki gerilimi azaltma bölgesinde bulunan teröristlerin uzun süredir

oldukça rahat hareket etmelerinden duyduğumuz endişeyi saklamadık. En önemlisi de, bu gruplar rahat davranmakla kalmıyor, Suriyelilere ve Rus tesislerine yönelik saldırılar ve saldırganlık eylemleri düzenliyor" ifadelerine yer vermişti.

Bunun sorumluluğunun Türk sermaye devletinde olduğunun altını çizen Peskov, Soçi mutabakatına uyulması vurgusu yaparak, bu mutabakat metninde her şeyin net olduğunu, herhangi bir yoruma yer olmadığını ifade etti.

"SURIYE ORDUSU M5 KARAYOLUNU TÜRÜMLE GERİ ALDI"

Suriye ordusunun operasyonlarının da devam ettiği bölgede, başkent Şam ile Halep'i birbirine bağlayan M5 karayolunun kontrolünün tamamen ordu tarafına geçtiği belirtiliyor. Reuters'te yer alan habere göre, ordunun bu ilerlemesi İngiltere merkezli, rejim karşıtı Suriye İnsan Hakları Gözlemevi tarafından duyuruldu. M5 karayolu üzerinde çetelerin kontrol ettiği Halep'in batısındaki bölgenin de ordu tarafından geri alındığı ifade edildi.

Dinci gericilik için “kutsal” olan Kudüs değil dolardır

Filistin halkının acılarını iç politika-da istismar etmek, AKP-saray rejiminin vazgeçilmezlerinden biridir. 2009 yılında “van minüt” diyerek Davos zirvesini terk eden AKP şefi T. Erdoğan, “İsrail karşıtı kahraman” havaları atmaya başlamıştı. Oysa Filistin halkının başına bomba yağdıran İsraili pilotlar, kendisinin verdiği izinle yıllarca Konya ovasının semalarında uçuş eğitimi yaptılar.

Davos’taki çıkış, bu aleni suç ortaklığının üstünü örtme çabasının da ürünüydü. Ancak bundan da önemlisi, Ortadoğu’da kabul görmek için Filistin davasını istismar etmenin sağlayacağı yarardır. Nitekim bir dönem Filistin sokaklarında AKP şefinin fotoğrafları görülebildi. Davos şovu işe yaramış, ilk hedefe ulaşılmıştı. Ancak bu çıkışın yarattığı bir sorun da vardı; siyonist rejimle eskisi gibi açıktan sıkı ilişkiler geliştirmeyi zorlaştırdı. Nitekim dinci-gerici iktidarın Ortadoğu’da yayılmacı hevesleri güçlendikçe, İsrail’le ilişkilerde bir tür “kontrollü gerilim” poli-

tikası izlenmeye başladı.

Bu politika, “ihtiyaç duyulduğunda İsrail’e ya da bazı siyonist şeflere hücum eden açıklamalar yapmak, ama aynı zamanda İsrail’le ilişkileri geliştirmeye devam etmek” şeklinde tezahür ediyor. Trump-Netanyahu ikilisinin ilan ettiği “asrın anlaşması” saldırısı, “İsrail karşıtı” yeni bir çıkışa vesile oldu. T. Erdoğan başta olmak üzere, çok sayıda AKP’li Trump’ın ilan ettiği anlaşmayı hedef alan açıklamalar yaptı.

En keskin laflar Kudüs’ün tümüyle İsrail’e bırakılması konusunda edildi. Vaazlara bakılırsa Kudüs konusunda “asla taviz verilemezdi.” Tabi sahte kabadayılık çıkışları günlük politika için gerekiyordu. Pratikte ise, hiçbir şey ifade etmiyor.

Tam olay unutuldu derken, siyonist şef B. Netanyahu’nun yaptığı açıklama AKP şeflerinin riyakarlığını gözler önüne serdi. İrkçi-siyonist partisinin bir toplantısında konuşan Netanyahu, “Bir zaman-

lar Erdoğan bana her üç saatte bir Hitler derdi. Şimdi altı saatte bir diyor, ama tanrıya şükür ki ticaretimiz büyüyor” ifadelerini kullandı.

Siyonist şefin açıklaması, AKP-saray rejimi ile siyonist rejim arasındaki ilişkilerin niteliğini ele veriyor. Zira on yıldır taraflar arasında ilişkiler gergin görünse de, ticaret hacmi sürekli büyüyor. Bu gerçeği sadece siyonist şef dile getirmiyor. AKP-MHP koalisyonunun TÜİK adlı aparatı da teyit ediyor. TÜİK verileri bile, son on yılda İsrail’le ticaret hacminin yüzde 100’den fazla arttığını kayıt altına alıyor.

Görünürde gerilim devam ederken, ticaret hacminde gerçekleşen bu devasa artış, “Filistin davası”, “Kudüs’ün kutsallığı” konusunda vaazlar veren AKP şeflerinin riyakarlığına ayna tutuyor. İsrail’le yapılan ticaretin yıllık 5 milyar dolara yaklaşması, dinci-gericilik için “kutsal” olanın Kudüs değil, dolar olduğunu gözler önüne seriyor.

Kanal İstanbul Projesi’ne karşı Kadıköy’de insan zinciri

Kanal İstanbul Projesi’ne karşı “Ya kanal ya İstanbul Kordinasyonu”nun çağrısı ile Kadıköy Süreyya Operası önünde insan zinciri oluşturuldu.

Yoğun polis ablukası altında gerçekleşen eylemde polis sık sık kitleyi taciz etti. Kitlenin kararlı duruşu sonucu tek sıra halinde insan zinciri oluşturuldu. Ardından basın açıklaması okundu.

Basın açıklamasında Kanal İstanbul’a değil depreme bütçe ayrılması gerektiği vurgulandı. Kriz koşullarında insanlar geçinemediği için yaşamlarına son veriyorken Kanal İstanbul’a trilyonlarca para ayrılması teşhir edildi. 7 Ocak’ta Antakya’da kendini yakarak yaşamına son veren işçi hatırlatıldı.

İstanbul halkına sormadan yaşam alanlarının gasp edilmesinin kabul edilebilir bir şey olmadığı ifade edilerek, mücadeleye devam edileceği vurgulandı. Eylem boyunca “Kanala değil, depreme bütçe”, “Kanalı değil yaşamı savun!” “Bu daha başlangıç mücadeleye devam”, “Kanal İstanbul’a geçit yok!”, “Ormanlar, nehirler sermayenin değil!” sloganları atıldı.

Basın açıklamasının ardından insan zinciri eylemi de sonlandırıldı.

Taksim Dayanışması’ndan ‘Gezi davası’ açıklaması

Taksim Dayanışması, Gezi davası ile ilgili basın toplantısı düzenleyerek direnişi savunmaya devam edeceklerini vurguladı.

İstanbul’da TMMOB Mimarlar Odası Büyükşehir Şubesi’nde düzenlenen basın toplantısında açıklamayı, davada yargılanan 16 kişi arasında bulunan Mücella Yapıcı okudu. AKP ve Gülen cemaatinin ortaklığına dikkat çekilen açıklamada, Haziran Direnişi’ne de birlikte saldırdıkları ifade edildi.

Dinci-gerici koalisyonunun dağılmasının ardından Erdoğan AKP’sinin Haziran Direnişi’ni Gülen cemaatiyle ilişkilendirerek “darbe girişimi, kalkışma” gibi söylemlerle hedef aldığı belirtilen açıklamada, Gezi davasının da bu kapsamda hazırlanan, hiçbir dayanağı olmayan “kurgu dava” olduğu ifade edildi. “Gezi, bu memleketin eşitlik, özgürlük ve adalet umududur” denilen açıklamada şu ifadeler yer aldı:

“Gezi bir kalkışma, bir darbe girişimi gibi değerlendirilemez, aynı cümle içinde

bile anılamaz. Çünkü Gezi, her bir yurttaşın tamamen kendi iradesiyle, kendi itirazını alıp geldiği, sözünü söyleyebildiği, taleplerini sıralayabildiği, kendi haklarını savunduğu, eşitlikçi, özgürlükçü ve paylaşımcı bir şenliktir. Baskıdan, yalandan, adaletsizlikten, liyakatsizlikten, hak ihallerinden bunalmış insanların sözünü söyleme şeklidir. Halkın itiraz hakkı demokrasinin bir parçasıdır, demokrasi bir bütündür ve bölünemez.”

Ali İsmail Korkmaz’ı katleden polisin davaya “mağdur” olarak katılmasının ve korunmasının teşhir edildiği açıklamada şu vurgu yapıldı:

“Gezi davası, Ali İsmail Korkmaz’a son tekme atan polis Mevlüt Saldoğan’ın mağdur sıfatıyla katılımını kabul ederek, akıl sağlığının yerinde olmadığını kendisi de kabul etmiş olan tanığın sesli ve görüntülü ifadesini avukatlardan sakınarak, bu tanığın hayati tehlikesi var diye yüksek güvenlikli duruşma salonuna dahi getirtmemek suretiyle yargının bir parçası olan savunma avukatlarını zan

altında bırakarak, yargılananların ve savunma avukatlarının tanığa soru sorma hakkını ihlal ederek, reddi heyet talebini hiçe sayarak ve İHAM kararlarını da tanımayarak, sadece hukukla değil, vicdanla, akılla ve mantıkla da ilişkisi olmadığını ispatlamıştır.”

Açıklamanın devamında, savunma hakkının kısıtlandığı, adil yargılanma hakkının gasp edildiği hatırlatıldı. Son olarak, Taksim Dayanışması’nın Gezi’yi savunmaya devam edeceği vurgusu yapılan açıklama, 18 Şubat’taki duruşmaya katılım çağrısıyla son buldu.

Açıklamanın ardından konuşmalarla devam eden basın toplantısında, Taksim Dayanışması’ndan Türk Tabipleri Birliği yöneticisi Ali Çerkezoğlu, dava sanıklarından Tayfun Kahraman ve Av. Can Atalay, TMMOB İKK Sekreteri Cevahir Efe Akçelik konuşma yaptılar. Konuşmalar da davadaki hukuksuzluğa dikkat çekildi ve Gezi’yi savunmaya devam edecekleri vurgulandı.

Kanser hastasına ‘Erdoğan’a hakaret’ tutuklaması

53 yaşında kanser hastası ve hastalığı bütün vücuduna yayılmış durumdaki Ayten Sarıkaya Kesler tutuklandı.

Bakırköy Adliyesi’nde görülen davada “örgüt propagandası yapmak” ve “Cumhurbaşkanı’na hakaret” iddiasıyla Ayten Sarıkaya Kesler’in tutuklanması kararı verildi.

Bakırköy Sulh Ceza Hakimi Alper Önal tarafından verilen karar sonrası Kesler fenalaştı.

Kesler, ambulansla Bakırköy Adliyesi’nden Bahçelievler Medical Park Hastanesi’ne götürüldü.

Kesler ertesi gün serbest bırakıldı.

Eğilimleri devrimcileştirmek!

Kadir Has Üniversitesi tarafından 2019 yılı "Türkiye Eğilimleri Araştırması" 26 ayrı ilde, kent merkezinde 1000 kişiye yöneltilen sorularla yapıldı. Her yıl düzenli olarak yapılan bu araştırmadan ortaya çıkan veriler ışığında önümüzdeki dönem için siyasal sorumluluklarımıza bakabiliriz. İşsizlik, yüksek enflasyon, hayat pahalılığı, yüksek vergiler, adaletsizlik, seçimler, Kürt sorunu, demokratik hakların kullanımı, kitap okuma oranları vb. birçok konuya değinen araştırmayı siyasal ve ekonomik veriler alt başlıklarında biraz da sadeleştirerek anlatıp sonuçlar çıkartacağız.

EKONOMİK VERİLER

"Türkiye'nin büyük sorunu nedir?" sorusuna katılımcıların yanıtları ve oranları şöyle görünüyor: Hayat pahalılığı %18,1, işsizlik %16,8, ekonomik durgunluk %6,7. Toplam olarak verilen yanıtlar gösteriyor ki, katılımcıların %41,6'sı ekonomik sorunları öncelik görüyor. En fazla önemsenen ekonomik sorunlar ise sırasıyla şöyle: İşsizlik %18, 1, yüksek enflasyon %11,4, gıda ürünlerinin fiyatlarındaki artış %11,2, faizlerin yüksekliği %9,6, kira ve ev fiyatlarındaki artış %7,4, benzin fiyatlarında artış %5,5, dış borç miktarının yüksekliği %4,2 ve vergi oranının yüksekliği ise %3,9 olarak ortaya çıktı. Yine bu başlık altında inceleyeceğimiz zengin-fakir kutuplaşması sorununun oranı ise %20,5 çıktı. Bu oran 2017'de %9,5'di. 2017 yılında hükümetin ekonomi programını olumlu görenlerin oranı %47,7 iken 2019'da %31,4'e düştü. Son bir yılda yaşanan ekonomik gelişmeler sizi nasıl etkiledi sorusuna %46,5'lik bir kesim daha kötüye gittiğini söylerken, bir önceki yıla göre ekonomik durumu kötü görenlerin oranı %57,1 olarak belirlendi. Vergi sisteminin adaleti noktasında %84,5 oranında adaletli değil cevabı verildi.

SİYASAL VERİLER

AKP şefi Erdoğan'a verilen destek 2017'de %49,7 iken 2019'da %30,9'a geriledi. Erdoğan'ı desteklemiyorum diyenlerin oranı ise %41,3. Başkanlık sistemini tercih edenlerin oranı ise %46,7'den %44,3'e geriledi. Parlamenter sisteme destek ise 3 puan artarak %42 oldu. Yabancı

ülkelerde asker bulundurma sorusuna katılımcıların %37,9'u destek verirken %42,3'ü destek vermedi. Destek oranı 2017'de %48,1'di. Hükümetin dış politikasına destek %4 gerileyerek %28,5 oldu. En fazla tehdit olarak algılanan ülke ise %64,5'le ABD çıktı.

Ankara ve İstanbul belediye başkanlarına destek rakamları da ilgi çekici. İmamoğlu'nu başarılı bulanların oranı %39, 1 çıktı. Başarılı bulanların partilere göre dağılımı ise şöyle: İYİP %93,3, HDP %66,6, CHP %66, 2, MHP %15,8. Mansur Yavaş'ı başarılı bulanların oranı %60 çıktı. Yavaş'ı başarılı bulan partilere göre dağılımı ise şöyle, HDP ve İYİP %80, MHP %70, CHP %66,7 ve AKP %32,4.

Yargının siyasallaştığını düşünenlerin oranı %38,7 oldu. Araştırmaya göre %30,7 katılımcı Türkiye'de demokrasinin zayıfladığını düşünüyor. Türkiye'de yaşamaktan memnunumsunuz sorusuna %46 çok mutluyum ya da mutluyum cevabını verdi. Çok mutsuzum diyenlerin oranı ise geçen yıla aynı şekilde %15 çıktı. Kayyım atamalarına katılımcıların %36,9'u olumsuz bakarken %23,3 olumlu bakıyor. %39,8'in bu konuda bir fikri yok. Kürt sorunu en büyük sorunlar noktasında %3,4 çıktı. Yine en önemli sorunlar başlığında listede 2017 yılında %18,1 ile yer bulan "FETÖ ile mücadele" bu yılki %10,5 oranında oldu. Hak ve özgürlüklerin sınırlandırılması ise en önemli sorunlar başlığında %3 oranında artış göstererek %6,2 oldu.

VERİLERİN DOĞRULUĞUNA DAİR...

Halkın güncel tablosunu ortaya koymak açısından bu tip saha araştırmalarının önemli veriler barındırdığı bir gerçek. Ama yine de bu tip araştırmalara soru işaretleriyle yaklaşmak gerek. Toplumsal mücadele ve örgütlemenin zayıf olduğu, toplumsal kesimlerin büyük oranda düzen güçlerinin yönlendirme faaliyetlerinin etkisinde olduğunu akıldan çıkarmadan inceleme yaparsak daha iyi sonuçlar çıkarırız. Zira çoğu anket firmaları düzen güçlerinin denetimindedir. Algı yönlendirmelerini anketlerinde bile görebilmek mümkün.

ORTAYA ÇIKAN GERÇEKLER!

-Ülkenin siyasi atmosferine uzun zamandır burjuva klikler arası iktidar mücadelesi olan AKP ve Gülen cemaati arasındaki kavga şekil veriyordu. Tüm kanatlarıyla burjuva klikler bu kavgaya göre konum almış, toplumu da bu kavga tarafı haline getirmek için çabalamışlardır. Burada belirgin bir başarı yakalayan gerici düzen güçleri açısından denizin sonu görünmekte olduğunu araştırma sonuçlarından gözlemleyebiliyoruz. Kürt sorununda imha ve inkâr, milliyetçi ve şoven duyguları kışkırtma, emperyalist hayallerin peşinde koşma, büyük-güçlü devlet imajı politikaları 2019 yılında toplumun önüne konulan temel başlıklar oldu. Kışkırtma ve kutuplaşmada gemi

aziya alsalar da "terör sorunu" diye tanımlanan Kürt sorununun %19,8 çıkması geldiği sınırı gösteriyor. Sömürü ve ekonomik temelli sorunların %41,6 seviyesinde çıkması toplumun ekonomik-sosyal sorunlara yüzünü dönmeye başladığını gösteriyor. Bu rakamlar tüm gerici kuşatmaya rağmen bu şekilde çıkıyor.

-Toplum gerici-ırkçı propagandayla ne kadar sersemleştirilmeye çalışılırsa çalışılsın sömürü düzeni var olduğu sürece ekonomik ve sosyal sorunların üstü örtülemez. Eğer işçi ve emekçilerin evinde çorba kazanı kaynamakta güçlük çekiyorsa hiç bir kuvvet sorgulama süreçlerinin önünü alamaz. Keza kutuplaşma endekslisi sorularda "laik-dindar", "sağcı-solcu" gibi algıların geçen yıllara göre azaldığı görülüyor. "Zengin-fakir" kutuplaşma algısı ise 2017'ye göre iki kat artarak %20,5 olmuştur.

-Kitleler siyasal olarak hala gericiğin etkisi altındadır. Burjuva kliklerin toplumu kendi gerici çıkarları çerçevesinde yedekleme politikası başarıyla devam etmektedir. AKP-MHP bloku zayıflasa da CHP-İYİP blokunun güçlenmesiyle sömürü düzeni açısından özü itibarıyla işler yolundadır. AKP'ye duyulan tepki ideolojik temellerde olmadığı için gerici mücadelenin diğer tarafında çözüm aranıyor. İmamoğlu ve Yavaş'a neredeyse tüm düzen partisi seçmenlerinin gösterdiği ilgi bunun işareti.

-Savaş ve emperyalist hayallerin yön

verdiği saldırgan politikaların toplumsal desteğinin azaldığı ortaya çıkıyor. Emperyalist hayallerin tüm toplumun çıkarı gibi yansıtılması yalanları ortaya çıktıkça bu destek azalmaya başladı. Yine de belirgin bir desteğin olduğunu belirtmek gerek. “Terör” demagojisinde olduğu gibi uzun yılladır milliyetçi-şoven duyguların etkisi altında olan toplum başta medya olmak üzere yürütülen algı yönetiminin etkisi altında kalıyor.

-Her türlü muhalif sesi kısma, olabiliyorsa engelleme amacıyla hayata geçirilen baskı politikalarının, demokratik faaliyetlerinin kısıtlanmasının, temel hak ve özgürlüklerin önüne çıkarttırılan engellerin toplumda bir tepki birikimine neden olduğu araştırma sonuçlarına yansımıştır. Henüz ciddi bir oranı teşkil etmese de sorgulama yönlü bir sürecin devam ettiğini söyleyebiliriz.

EĞİLİMLERİ DEVRİMCİLEŞTİRMEK

Özetle toparlayacak olursak, özellikle 2015 yılından bu yana işçi sınıfı ve emekçi halkı kendi gerçek gündemlerinden uzaklaştırmak için binilen faşizm treni artık tekliyor, gitmiyor. Tren kazanına atılan savaş, ırkçılık, sahte kutuplaşma, halklar arası düşmanlık odunları istedikleri itlimi sağlayamıyor. Çünkü sömürü düzenin ekonomik sorunları altında ezilen halkın tepkisi, ortaya atılan yalanların zaman içinde deneyimlenerek ortaya çıkması karşı bir kuvvet doğuruyor.

Burjuva sömürü düzeni kontrolü elinde tutmak için tren, makinist ve görünüşünde alternatifleri oluşturmaya çalışsa da CHP veya İYİP, İmamoğlu ya da Yavaş'ın bu treni götürme şansı yok. Çünkü bu tren bu raylarda işçi ve emekçilere kölelikten, savaştan, krizlerden, halklar arası düşmanlıktan başka bir yere götüremez. Çünkü trenin güzergahını kapitalist sömürü düzeni belirliyor.

İşçi sınıfı ve emekçi halka yeni bir tren gerek, yeni bir yola açılan rayları değiştirecek makaslar gerek. Bunu sağlayacak kuvvetler ise yukarıda ortaya koymaya çalıştığımız eğilimlerde gizli. Kapitalist sömürü düzeninin ortaya çıkardığı ekonomik-sosyal sorunlar temelinde yürütülecek mücadelenin geniş bir toplumsal karşılığı var. İçine girilen sorgulama sürecinin temel noktalarını kavrayarak, buraları kapsayan mücadele programları oluşturarak devrimciler olarak temel bir halkayı yakalamış oluruz. Bu süreci devrimci bir hatta örebilirsek, eğilimleri değiştirerek toplum çapında biriken öfke ve tepkiyi yeni bir trene bindirebiliriz, raylarda makas değişimi yaparak yeni bir yol açabiliriz.

VELİ KARAÇAM

TEKİRDAĞ 1 NO'LU F TİPİ HAPİSHANESİ

İntihar vakaları ve burjuva çürümüşlük

İşsizlik ve onun yol açtığı geçim sıkıntısı ruh sağlığını olumsuz etkilediği gibi, hastalık oranlarını da arttırmaktadır. İntiharı, bireyi içinde yaşadığı toplumdan soyutlayarak bir bireysel eylem olarak ele almak ve öyle algılanmasına yol açmak, kişiyi intihara sürükleyen nedenleri gizlemeye yöneliktir. Bireyi şekillendiren içinde yaşadığı toplumsal, ekonomik koşullar ve sosyal çevredir. Dolayısı ile intihar, intihar ettiren nedenleri sorgulamayı gerektirir.

“ÇOCUKLARIM AÇ” DİYEREK...

Hatay'da uzun süredir işsiz olan Adem Yarıcı, Hatay Valiliği önünde, “Çocuklarım aç, iş istiyorum, anlamıyor musunuz?” diyerek kendisini yaktı. Üzerine benzin dökerek yaşamına son veren Adem Yarıcı'nın hastaneye sevk edildiği sırada geçirdiği kalp krizi sonucu yaşamını yitirdiği duyuruldu.

Adem Yarıcı'nın ağabeyi Şerif Yarıcı, olayın ardından bir AKP meclis üyesinin, AKP'lilere özgü pişkinlikle, “ucuz, siyasi manevra” şeklindeki açıklamasına tepki göstererek, şöyle konuştu: “*Kardeşim ekonomik sorunlardan dolayı bulanıma girdi. Engelli çocuğuna verilen 300 TL'lik bakım yardımıyla ayakta durmaya çalışıyordu. İşsizdi, ekmek parası bulamıyordu, çocukları perişandı. 'İşe alacağız' dediler, almadılar. Bunun için intihar etti. Bu olayda herkesin suçu var. Bu yüzden bunun üzerini kapatmaya çalışıyorlar.*”

İşsizlik ve geleceksizlik nedeniyle bunalıma girerek yaşamına son veren Adem Yarıcı, haramilerin saltanatı devam ettiği sürece, ne yazık ki ne ilk ne de son intihar eden olacaktır.

SON 17 YILDA 50 BİNDEN FAZLA İNTİHAR

Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre, 2002-2018 yılları arasında Türkiye'de günde ortalama 8 kişi (yılıda 2941 kişi) hayatına son verdi. Yine aynı kurumun verilerine göre bu sayı şimdi yılda 3 bini aşmış bulunuyor.

Türkiye Psikiyatri Derneği'ne göre ise Türkiye'de intihar edenlerin sayısı geçtiğimiz yıl 3 bin 225 kayıp ile en yüksek rakama ulaştı. İntihar nedenleri arasında işsizlik, borç batağı, iflas gibi nedenler ilk sıralarda yer alıyor.

Resmi verilere göre Türkiye'de yakla-

şık 17 milyon kişi, aldığı sosyal yardımlarla geçinmeye çalışıyor. Gerçek işsiz sayısı 7 milyonu aşmış bulunuyor ve her ay işsizler ordusuna yenileri ekleniyor. Genç nüfusta işsizlik had safhada ve her 4 gençten biri işsiz durumda. Açlık sınırı son 17 yılda 5 kattan fazla arttı. Beslenmeden giyinmeye, ısınmadan ulaşımaya, ev kiralardan eğitime, yani akla gelebilecek her şeye yağın zamların ardı arkası kesilmiyor. Ekonomik krizle birlikte işsiz ve yoksul sayısında yaşanan artış rekor düzeye çıkmış bulunuyor. Dört kişilik bir ailenin sağlıklı beslenmesi için, yani sadece gıda için yapması gereken aylık harcama 2.500 TL'yi buluyor.

İşsizlik ve geçim sıkıntısı nedeni ile yaşamına son verenlerin sayısı sadece Türkiye'de artmıyor. Almanya'da yılda yaklaşık 10 bin kişi intihar ederek yaşamına son veriyor. Gayri safi milli hasıladan kişi başına düşen miktarın yaklaşık 40 bin euro olduğu Almanya'da, 2017'de açıklanan bir rapora göre nüfusunun 15,7'si açlık sınırının altında yaşıyor. Bu ise 83 milyon nüfusu olan bu ülkede 13 milyon kişiye tekabül ediyor.

BİR TARAFTA AÇLIK VE SEFALET, DİĞER TARAFTA ŞATAFATLI HAYATLAR VE SİLAHLANMA YARIŞI

2018 verilerine göre Türkiye'nin silahlanmaya harcadığı para yüzde 24 artarak 18 milyar dolara çıktı.

Sarayın 2019 yılı bütçesi %233 oranında artırılarak 845 milyon liradan, 2 milyar 819 milyon liraya çıkarıldı. Sarayın arpalığı, 2020 yılı bütçesinde bir ön-

ceki yıla göre %11,8 artırılarak, 3 milyar 153 milyona çıkarıldı. Diğer tarafta 7 milyonu aşkın işsiz ve sosyal yardımlarla geçinmek zorunda kalan 17 milyon insan var.

İŞTE SERVET VE SEFALET, İŞTE KAPİTALİZM!

Almanya 2019 yılında 13 milyar 500 milyon euro bütçe fazlası verdi. Bu parayı nereye harcayacaklarını tartışıyorlar. Almanya aynı dönem için silahlanmaya 50 milyar dolarlık bir bütçe ayırdı. Aynı Almanya'da 2,5 milyon kişi işsizlikle boğuşuyor, 13 milyonu aşkın insan açlık sınırının altında yaşıyor.

İŞTE 'REFAH TOPLUMU', İŞTE KAPİTALİZM!

Türkiye gibi ülkelerin yanı sıra en gelişmiş ve “refah” düzeyinin en yüksek olduğu kapitalist ülkelerde bile intiharlar alarm verici bir hal almışken, emperyalist kuşatma ve ambargo altında tutulan yoksul Küba'da intihar, hele de işsizlik nedeniyle intihar yok denecek düzeydedir. Bu kadarı bile kapitalist sistemin çürümüşlüğüne tutulan en açık bir aynadır.

Kapitalizm var olduğu müddetçe, işsizler ordusunu yaratmaya devam eder. İşçi sınıfı, sınıfın işsizler ordusuyla birleşerek, bu köhnemiş ve çoktan tarihin çöplüğüne atılmayı hak etmiş sistemi alt etmedikçe, intiharlar da artarak devam eder. Ve bu çürümüş düzen kendisi ile birlikte insanlığı çürütmeyi de sürdürür.

MESS Grup Toplu İş Sözleşmesi'nde mesele tek başına ücret değildi!

MESS Grup TİS sözleşmesine sadece yüzdeler üzerinden bakamayız. Şu bilinmeli ki Türkiye'de son dönemde sermayenin kar oranlarının artmasıyla beraber, sefaletimiz daha da derinleşti. Bu sefalet, toplumda işsizlik ve intiharları körüklerken, diğer yandan toplumsal yozlaşmanın da önünü açtı. Çok değil geçen sene, TÜPRAŞ sürecinde Koç kriz sopasını kullanırken bugün Hindistan'da yeni bir fabrika açtı. Birileri kazandıkça kazanıyor, sefalet de o oranda artıyor.

YAŞANANLAR TEPKİYE DÖNÜYOR

2015'te yaşanan metal fırtınası, biz metal işçilerinden yansıyan en ciddi tepkilerden biri oldu. Aslında bu, çürümüşlüğe karşı metal işçilerinin içinde oluşan tepkilerden en kitlesel olanıydı. Türkiye'de tüm emekçiler tarafından sahiplenilen ve benimsenen bir mücadeleydi. Metal fırtınasının akabinde, Türkiye'de bürokrasi batağında debelenen sendikal yönetimler neye uğradığını şaşırı. Çünkü mitinglerde attıkları naralara benzemiyordu metal fırtınası. Durmak, beklemek, sümen altı etmek, zamana yaymak yoktu. İşçiler birlik olmuş ve sadece bir fabrikada değil onlarca fabrika tek ses olmuş haykırıyordu "direnmezsen dile-nirsin" diyerek. Bu yüzden bu hareketi hiçbir sendikal yönetim karşılamadı, tersine metal fırtınasının içindeki devrimci heyecandan korktu.

Türk Metal ile Birleşik Metal yönetiminin ortak protokol yapması, yine bu

korkunun yarattığı ortaklıktır. Son TİS sürecine dikkatle bakın, MESS sürecin başında YHK ve Tüpraş'ı gösterirken aynı sopayı Pevrul da sözleşme imzalandığında gösterdi. 5 Şubat Grev'ini kırmak için yer yer Birleşik Metal yönetimi de Tüpraş ve YHK'yi gösterdi. Sürekli bir korku yaymaya çalıştılar işçiler arasında. İşte Türk Metal'in sözleşmeyi imzaladığı gün, Birleşik Metal-İş üyelerinin çoğunluğu yayılmak istenen bu korkuya dur diyerek, grev iradesini kuşanıp metal işçilerine cesaret aşıladılar. Bu tutum Türk Metal esareti altında olan on binlerce metal işçisini heyecanlandırdı, Türkiye'de her kesimden emekçiler heyecanlandı. Çünkü sefalet koşullarında intiharların arttığı ülkede, birileri çözüm fişegini ateşleyecekti. Hayır intihar değil mücadele, diyecekti. Yasaklara karşı korku değil, insanca yaşam için adım at, diyecekti. Sayıya takılma 130 bin kararsız işçiyi 10 bin kararlı işçi harekete geçirebilir, diyecekti.

Yani mesele tek başına ücret değildi. Mesele "yapamazsın, edemezsin" diyerek tehdit eden sermayeye karşı metal işçisi isterse yapabileceğini, yasakların toplumu kuşattığı yerde bu yasaklara karşı adım atılabileceğini göstermekti. Sorunun ücret sorunu olmadığını, Birleşik Metal bürokratları iyi biliyordu, sadece onlar değil MESS, Türk Metal ve devlet de biliyordu. Yani mesele sadece Birleşik Metal ve Adnan Serdaroğlu değildi. Sorun kurdukları düzenin sarsılması gerçeği. Ne de olsa işçi, aidatlarıyla sendikal yönetimleri, üretimiyle patronları,

aşırı vergi sistemiyle devleti besliyordu. Kim ister bu düzenin bozulmasını?

SENDİKAL BÜROKRASI KENDİ KORKULARINI YAYIYOR

Bugün Birleşik Metal tabanında yönetime ve yaşananlara olan öfke frenlenmeye çalışılıyor. Ve deniyor ki işçilere "greve gidilmemesinin sebebi metal işçilerinin çoğunluğunun son süreçte grevden vazgeçmesidir". Tüm yaşananların ardından da "bekleyip görelim" deniyor. Kendi sorumluluklarını metal işçisinin omuzlarına yıkmak istiyorlar.

İşsizlik tehdidi, bizzat sendika yönetimleri tarafından işçilerde korku oluşturmak için kullanılıyor. Her şeye rağmen mücadele etmek isteyen işçilere ise "az fabrika kaldı mücadele edecek" deniyor. Gebze şubesi tepeden kararla ikiye bölünerek işçilerin Gebze'de birlikte davranmasının zeminlerine müdahale ediliyor.

Sorun tek başına Birleşik Metal Gebze Şubesi'nin bölünmesi veya Adnan Serdaroğlu değil. Birleşik Metal yönetimin ihaneti gündem değiştirilerek ört bas edilmeye çalışılıyor, ikinci plana atılıyor. Gebze'de yükselen grev iradesinin çiğnenmesine karşı yükselen öfkenin yönü değiştirilmeye çalışılıyor. Sermayenin tehditleri unutturuluyor.

Unutulmamalı ki metal fırtınası bir anda patlamadı, Reno'da kararlı işçilerin cesareti sayesinde yayıldı, metal işçilerine. İşte bu cesaretti korkuyu dağıtacak olan, çünkü korku nasıl bulaşıcıysa cesarete o derece bulaşıcıydı. İzin vermeye-

lim bu korkuyu yaymalarına.

TABANDAN TAVANA DENETLEYEN OLMALIYIZ!

O zaman durup beklemek bizi bu bürokrasiyi kabullenmeye iter. Sadece grev istemeyenler ve isteyenler üzerinden sürecin sonunu tartıştırmak bizi daha da böler. Karar mekanizmasının bizde olmadığı için bu tip satış sözleşmelerine karşı adım atamamak bizim eksikliğimizdi. Biz bu eksikliği metal fırtınasında da yaşadık. Evet öfkeliydik ama ayakları sağlam yere basan komitelerimiz, fabrikalar arası kurullarımız yoktu. Tabi bunların olması da yetmiyor, nasıl işlediği de önemli. Tabanın tavana hakimiyeti noktasındaki sorunlar aşılmalı. Döne döne ders almamız ve adım atmamız gereken buydu ve bundan sonra da önümüzde bu sorumluluk duruyor. Son olarak şunu iyi bilmek gerekir, seçtiğimiz temsilcinin, şube başkanının ya da genel başkanın iyi veya kötü olması sorunu değil sorunumuz. Esas sorun bu mekanizmayı sorgulayan, hesap soran, işleten, denetleyen bir örgütlülüğün olmamasıdır. Biz bu örgütlülüğü kurmayı başarırız iyi olan iyi kalır, kötü olansa metal işçilerinin iradesiyle anında görevden alınır. Sermayeye karşı mevzilerimiz olan sendikalar güçlendirilir ve yeni Kavellerin, yeni 15-16 Haziranların ve yeni Greiflerin ayağı yere basan biçimde, süreklilik arz eden bir zeminde önü açılır.

M. ERHAN

Bodo Boda Doğrusan'da işçiler üretimi durdurdu

Bursa'da kurulu olan Bodo Boda Doğrusan fabrikasında işçiler 10 Şubat günü üretimi durdurdu.

Türk Metal sendikasında örgütlenen işçiler, sendikalaştıktan sonra baskıların arttığı ve istifaya zorlandıkları için üretimi durdurduklarını belirttiler. İşçile, geçtiğimiz Ekim ayında sendikaya üye olmaya başlamışlar. İHA'da yer alan habere göre, işçilerden Emin Şirin yaşadıkları süreci şu sözlerle anlattı: "Anayasal hakkımızı kullanarak sendikaya üye olduk. Bunun üzerine işveren bize mob-

bing uygulamaya başladı ve işten atılan arkadaşlarımız oldu. Çoğu arkadaşımızın bölümleri, çalışma yerleri değiştirildi. Tuvalet süremiz kısıtlandı. Anayasal haklarımızı kullanmamıza izin vermediler. Biz de işten atılan arkadaşlarımızın geri dönmesi için greve gitme kararı aldık. İçeride üretim hattı tamamen durdu. İşten çıkarılan arkadaşlarımız geri dönene kadar bu eyleme devam edeceğiz"

Bir diğer işçi Murat Aydın ise şunları söyledi: "5 yıldır bu fabrikada çalışıyo-

rum. Sendikal faaliyetlerde bulunmak ve anayasal haklarımızı kullanabilmek için sendikaya üye olduk. Gereken sayıyı topladığımızda sanki birileri düğmeye bastı ve fabrikada baskılar artmaya başladı. Tek tek içeri çekilerek 'Sendikaya üye misin, biz size güvenmiyoruz' gibi ifadelerle karşılaştık. Bunun ardından 10 arkadaşımız işten çıkarıldı. Biz kendi haklarımızı ve işten çıkarılan arkadaşlarımızın haklarını savunmak için greve gittik. Biz haklarımızı alana kadar eyleme devam edeceğiz."

Tekstil patronları ucuz iş gücü ve teşvik peşinde!

Yaşanan ekonomik krizin sektöre etkilerinden kaynaklı yeterince kar etmediklerinden yakınan tekstil patronları, yeni yılla beraber tekstil işçilerinin özellikle toplu sözleşme kapsamında olan kesiminin ücret düzeylerinin yüksekliğinden, rekabet edememekten, yeterli teşvik alıp palazlanmamaktan şikâyetçiler. Kriz fırsata çevirerek ettikleri kar ve tekstil işçilerine dayattıkları sömürü koşulları tekstil patronlarına az geliyor. Doğası gereği patronlar hep daha fazlasını istiyor.

Tekstil patronları adına Türkiye Tekstil Sanayi İşverenleri Sendikası (TTSİS) ikinci başkanı Nevzat Seyok talep ve beklentilerini burjuva gazetelerde rahatça sıralıyor. Üretim maliyetlerinin düşürülmesini (bundan işçinin ücretinin düşürülmesini anlamak gerekiyor), patronların üzerindeki mali yüklerin azaltılmasını, işsizlik maaşındaki %2'lik paylarının % 1'e çekilmesini, % 17,5 olan sigorta primi oranının düşürülmesini, enerji kullanım maliyetinin ucuzlaştırılmasını, 75 TL olan asgari ücret desteğinin artırılmasını talep ediyor. Ayrıca toplu sözleşme kapsamında olan fabrikaların patronlarına pozitif ayrımcılık yapılmasını istiyor. Toplu sözleşme kapsamında olan fabrikalardaki işçi ücretlerinin asgari ücretten % 64 fazla olmasından dolayı, yüksek ücret koşullarında rekabetin zorlaştığını iddia ediyor. Toplu sözleşme kapsamındaki işçinin brüt ücretinin 5 bin 414 TL olduğunu, bu ücret yükünün piyasada onları zorladığını söylüyor.

TTSİS'in tanımladığı "pozitif ayrımcılık" mali yüklerin hafifletilmesi yeni teşvik ve kolaylıklar beklentisidir devletten. Tekstil patronları ham madde maliyeti dışında hiçbir mali yükün olmadığı sınırsız kar istediğinde bulunuyor. Kıdem tazminatı, işsizlik maaşı payı, vergiler, enerji kullanım masrafları, sigorta primi vs. hepsi tekstil patronu için birer yük ve bunların hafifletilmesini istiyorlar. Kriz koşullarında sermaye devletinin işçilerin sırtından soygunlarla oluşturduğu fonların, teşvikler olarak kendilerine akmasını istiyor tekstil patronları. Zaten sermaye devleti her dönem patronlar için gerekli kolaylıkları sağlıyor. Tekstil patronlarını da kırmayacakları açık.

Tekstil patronlarının asıl karın ağrısı ise işçi ücretlerinin "yüksekliği". Açlık sınırının altında sefalet ücretine çalıştırılan tekstil işçilerinin aldığı ücreti patronlar fazla buluyor. Yoğun mesailerle ay sonunu zar zor getiren işçilerin aldığı üç kuruş maaşa bile göz dikiyorlar. Toplu sözleşme yapan fabrikalardaki işçilerin ortalama brüt ücretinin 5 bin 414 TL olduğu ise koca bir yalan. Bu, işçilerin ikramiye vs. dahil edildiğinde yaklaşık olarak 3800 TL maaş aldıkları anlamına geliyor. Yünsa, Bahariye Halı, Altınyıldız, TEMTAŞ gibi fabrikalarda uzun yıllardır çalışan işçilerin aldığı ücretler bile bu düzeyde değil. Zaten son toplu sözleşmede olduğu gibi patron ve sendika bürokratları ile işçiy-

hak görülen % 8'lik zamlarla söylenen rakamlara ulaşmak mümkün değildir. Kayıt dışı çalıştıran işçilerle beraber sektörde 2 milyon işçi çalışmakta. Toplu sözleşme kapsamında olan işçi sayısı ise 10 bindir, yani devde kulak.

Bu çarpıtmalar ve ağlaşmalar tekstil sermayedarlarının karlarını artırmak için başvurdukları yöntemlerdir. Tek dertleri rekabet koşullarında üstün durumda olabilmek için işçi ücretlerinin düşürülmesidir. Onlar için rekabetin temel koşulu işçiyeye daha az ücret vermektir geçiyor.

Yapılan açıklamalar göstermiştir ki, yeni yılda da tekstil patronları saldırılarına devam edecektir. Tekstil işçisini açlığa, sefalet ve köleliğe mahkûm etmek için her türlü yöntemi deneyeceklerdir. Bunu yaparken de teşvik ya da başka adlar altında sermaye devletinin desteğini arkalarına alacaklardır.

2020 yılının tekstil işçileri adına yeni bir yıl olabilmesi için mücadelede öne çıkmaları gerekiyor. Tekstil patronlarının kararlı saldırıları ancak ona karşın ve ondan daha şiddetli karşı koyuşla püskürtülebilir. Aksi takdirde yeni yılın diğer yıllardan bir farkı olmayacaktır. Tekstil patronları, sermaye devletini de yanına alarak topyekun saldırıyorsa, tekstil işçileri de suni ayrılıkları bir kenara iterek, üretim alanlarında yan yana gelerek birliğini, örgütlülüğünü güçlendirmelidir.

ALİ HAYDAR KARAÇAM
TEKİRDAĞ 1 NO'LU F TİPİ HAPİSHANESİ

"Enflasyon sepeti" emekçilerin sırtında

TÜİK Ocak ayı enflasyon oranlarını açıkladı. %12,5 olarak açıklanan enflasyon oranları belirlenirken 2020 yılı ürün sepetinde değişiklik yapıldığı ortaya çıktı. Sepette geçen yıl en fazla zam alan sigara ve alkollü içeceklerin payı arttı. Gıda, içecekler, giyim, ayakkabı, konut, ev eşyası, ulaştırma payının ağırlığı ise düştü. Bu değişiklik, temel ihtiyaçlara yapılan zamlar ile TÜİK'in belirlediği enflasyon oranı referansları arasında fark olduğu anlamına gelmektedir.

ÜRÜN SEPETİ NASIL BELİRLENİYOR?

Enflasyon, fiyatların genel seyrindeki yükseliş ve paranın değer kaybetmesi sonucu alım gücünün azalması yani yaşam pahalılığı anlamına gelir. Ürün sepeti ise alım gücünün ölçüldüğü ürünle-

rin listesidir. Geçen yıl 5 liradan aldığınız bir kilo domatesi bu yıl 7 liraya alıyorsanız, alım gücünüz azalmış demektir. Enflasyon, ürün sepetindeki ürünlerin toplamının fiyat değişimi üzerinden, sürekli artış baz alınarak belirlenir.

TÜİK enflasyon oranını, Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) ve Üretici Fiyat Endeksi'ne (ÜFE) göre hesaplıyor. TÜFE hesaplanırken hane halkının tükettiği mal ve hizmetlerin fiyatlarındaki değişim ölçülüyor. Hane Halkı Bütçe Anketi (HBA) sonuçlarına göre en fazla paya sahip olanlar sepete alınıyor. Bu anketler her ay değişen 1296 haneye yapılıyor. Her

hanenin gelir seviyesi ve tüketim düzeyi de farklı. Yani bir kesim için önemli olan tüketim maddesi, diğer kesim için önemsiz olabiliyor. Bu hesaplama göre sepetin içerisinde pastanın fiyatı ekmekten daha önemli olabilir. TÜİK enflasyon oranları herkesi aynı sepet içine dahil ediyor. TÜİK raporlarının es geçtiği rakamlar böyle ortaya çıkıyor.

Son güncelleme ile birlikte ürün sepetinde 407 olan ürün sayısı 418'e çıktı. Ancak her ürün aynı oranda TÜFE'yi etkilememekte.

TÜİK, enflasyon sepeti içindeki gıda

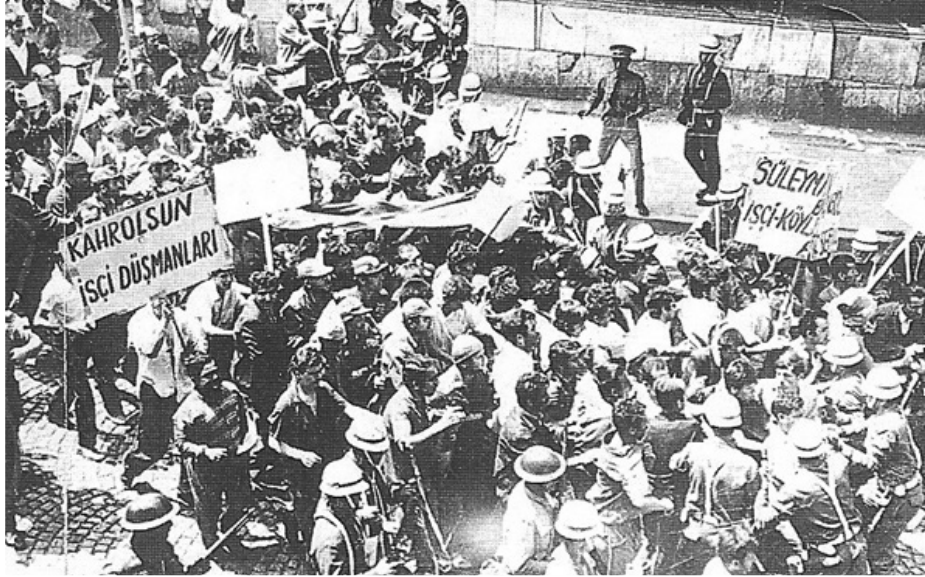
harcamalarının ağırlığını düşürdü. Ancak gündelik yaşamda artan gıda harcamaları altında ezilen emekçilerin maaşlarına bu oran yansımaya. İşçilerin, memurların, emeklilerin aylığına her 6 ayda bir TÜFE artışı kadar zam yapılıyor. Toplu İş Sözleşmelerin'de, asgari ücretin belirlenmesinde, özel sektörde TÜFE dikkate alınıyor.

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak 'Yeni Ekonomi Programı' ile enflasyonun yüzde 5 olacağını iddia ediyordu. IMF, Türkiye raporunda 12,6 ortalama enflasyon öngörüydü. AKP iktidarı TÜİK üzerinden enflasyonu düşük göstererek krizin faturasını emekçilerin sırtına yüklemeye çalışıyor. Herkesi aynı sepete atan AKP iktidarı, gerçek sepetin yükünü emekçilere taşıtmaya çalışıyor.

Kuruluşundan günümüze Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK), bundan 53 yıl önce Türkiye kapitalizminin gelişim sürecinin etkisiyle gelişen sınıf hareketinin ürünü olarak doğmuştur.

1960'lı yıllarda İstanbul İşçi Sendikaları Birliği (İİSB) tarafından düzenlenen ve 100 bin işçinin katıldığı Saraçhane mitingi, Kavel Direnişi vb. mücadelelerle işçi sınıfı kendi rotasını çizmeye başlamıştı. Kavel Direnişi ile grev hakkı kazanılmış, sıra yeni bir mücadele örgütünün kazanılmasına gelmişti. Kavel Direnişi sırasında Türk-İş'in mücadele karşısında aldığı tutuma işçilerin gösterdiği tepki sonucu; 23 sendika başkanı ve 45 yönetici ortak bir açıklamayla konfederasyonla ilişkilerini kesti. İşçilere grev hakkının tanındığı 1963 yılından sonra, işçi sınıfı eylemlerinin belirgin bir şekilde arttığı görülmüştür. Türk Metal Sanayicileri Sendikası (MESS) ile Türk Maden İş sendikası arasında yürütülen toplu sözleşmelerin uyuşmazlıkla sonuçlanması üzerine Sungurlar Kazan fabrikasında 17 Ağustos 1964 tarihinde grev yapılmış, bu grev karşısında Türk İş yönetimi, sendikadan grevi sona erdirmesini istemiştir. İşçiler ise Türk İş'in bu tutumunu dinlememiştir. Böylece bazı sendikaların Türk İş'ten kopuş süreci başlamıştır. 1966 Ocak ayında gerçekleşen Paşabahçe Grevi ile bu kopuş doruk noktasına ulaşmıştır. Paşabahçe grevi Türk-İş'in izlediği ihanet çizgiyi daha belirgin hale getirmişti. Türk-İş yönetimi işçilere eylemi sonlandırma çağrısı yaparken, Petrol-İş, Maden-İş, Lastik-İş, Basın-İş ve Tez Büro-İş sendikaları "Paşabahçe Grevini Destekleme

Komitesi"ni kurdular. Ardından da bu nedenle geçici sürelerle konfederasyondan ihraç edildiler.

Devamında T. Maden-İş Genel Başkanı Kemal Türkler, Lastik-İş Genel Başkanı ve TİP Ankara Milletvekili Rıza Kuas, Basın-İş Genel Başkanı İbrahim Güzelce, T. Gıda-İş Genel Başkanı ve TİP Tekirdağ Milletvekili Kemal Nebioğlu ile T. Maden-İş (Zonguldak) Genel Başkanı Mehmet Alpdünder tarafından 13 Şubat 1967'de DİSK'in kuruluş dilekçesi verildi. DİSK'in ilk genel başkanı Kemal Türkler oldu.

1960'lı yıllar dünya çapında sosyalizmin prestijinin arttığı, ulusal kurtuluş mücadelelerinin emperyalizm karşısında başarıya ulaştığı, Vietnam'dan Latin Amerika'ya devrimlerin yaşandığı, anti-faşist ve antiemperyalist mücadelelerin

dalga dalga dünya ölçeğinde yayıldığı bir zaman dilimiydi. Elbette bunun Türkiye'de de karşılığı olacaktı. Türkiye işçi sınıfı da hem bu politizasyondan etkilenmiş hem de verdiği mücadelelerle anlamlı kazanımlar elde etmişti.

1970'te DİSK'in tasfiye edilmesi için yapılan saldırıya 15-16 Haziran Direnişi ile yanıt verilmişti. Böylece hala daha aşılamayan en yüksek eşige gelmiş olan işçi hareketi mücadele tarihine, sayısız fabrika işgalini, grevi, direnişi, sokak eylemini, kitlesel gösterileri, yüzbinlerin katıldığı 1 Mayıslar'ı yazdırmayı başarmıştı.

Türkiye devrimci hareketini bastırarak, olası bir devrimi engellemek ve 5 Ocak kararlarını hayata geçirmek için devreye sokulan 12 Eylül askeri faşist darbesi ile işçi sınıfının tüm bu kazanımları ezildi. 12 Eylül askeri faşist darbesiyle kapatılan ve yasaklanan DİSK, 1992 yılın-

da yeniden açıldığında ise artık 70'li yılların söylemlerinden uzak durmaktaydı. Zira bugün hala DİSK'e hâkim olan çizgi mücadeleciler değil diyalogcu bir çizgidir.

Kuruluşunda TİP'in, sonrasında TKP'nin ve günümüzde daha belirgin olarak CHP'nin ideolojik etkisi altında olan DİSK'te sendikacılık parlamentoya girmenin bir eşiği olarak kullanılmaktadır. Çeşitli dönemlerde sermaye örgütleriyle yan yana gelmek, ortak platformlarda buluşmak, bu yeni çizginin en popüler örnekleridir. Tekstil patronlarının taleplerini dillendirmek için gazetelere tam sayfa ilanlar bile vermişlerdir.

DİSK'e hâkim olan sendikal anlayışın vardığı noktanın yerini göstermesi açısından Greif İşgali bir turnusoldür. Yine belediyelerdeki yetkisini belediye başkanlarıyla girdiği ilişkilerle sağlayan örgütlenme anlayışı, işçiyeye çektiği silahla ölen Lastik İş başkanı gerçeği, muhalif Gebze şubelerini bölen Birleşik Metal örnekleri DİSK'in halini göstermesi açısından ibretliktir. Bu çizginin örneklerini gösteren kuşkusuz fazlaca yaşanmışlık vardır. Sendika ağalığının kurumsallaştığı, sınıf mücadelesinin masabaşı çözümlere kurban edildiği, mücadeleyle korunamayan hakların diyalogla yitirildiği böylesine bir sendikal anlayışta "söz, yetki, karar" hakkına yer kalmamıştır.

Ancak DİSK'i yaratan tarihsel ve sosyolojik koşullar geçerliliğini yitirmiş değildir. Zira en elverişsiz koşullarda bile yakılan Greif ateşi işçi sınıfının kendi yolunu mutlaka açmayı başaracağını bir kez daha göstermiştir.

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Araştırma Merkezi (DİSK-AR) Türkiye İstatistik Kurumu'nun Kasım 2019 dönemi dar tanımlı işsizlik raporunu değerlendirerek geniş tanımlı işsizlik raporunu açıkladı.

Raporda işgücü göstergeleri özetle şöyle ifade edildi:

*İşsiz sayısı 1 yılda 327 bin kişi arttı.

*İstihdam 1 yılda 145 bin kişi azaldı.

*Ümitsiz işsiz sayısında artış devam ediyor.

*Türkiye işsizlikte OECD üçüncüsü.

*Geniş tanımlı işsizlik: yüzde 20.

*Geniş tanımlı işsiz sayısı: 7 milyon.

*Kentsel genç kadın işsizliği yüzde

DİSK-AR: Kasım 2019'da işsiz sayısı 7 milyon

36'ya ulaştı."

İŞGÜCÜNE KATILIM ORANI DÜŞÜYÜR, İŞSİZLİK ARTIYOR

İşgücüne katılım oranı düşmesine rağmen, işsizliğin artmaya ve istihdamın daralmaya devam ettiği belirtilen raporda "Dar tanımlı işsiz sayısı 327 bin kişi artarak 4 milyon 308 bine yükselirken, geniş tanımlı işsizlik 7 milyonda seyret-

diyor" ifadeleri yer aldı. İstihdamdaki daralma raporda "Kasım 2018'de 28 milyon 314 bin olan mevsim etkisinden arındırılmış istihdam 145 bin kişi azalarak Kasım 2019'da 28 milyon 169 bine geriledi" biçiminde ifade edildi. Tarım dışı işsizliğin yüzde 13,3 olarak hesaplandığı dile getirilerek kadınlar arasında yüksek olduğu belirtildi.

TÜRKİYE İŞSİZLİKTE OECD ÜLKELERİ ARASINDA 3. SIRADA

Türkiye OECD ve AB üyesi 28 ülkeye kıyasla işsizliğin en yüksek olduğu ülkelerden biri. Raporda şu ifadeler yer aldı:

"OECD ülkeleri arasında Türkiye en yüksek üçüncü işsizlik oranına sahip ülke olarak dikkat çekmektedir. Türkiye'nin işsizlik oranı bu ülkelerle karşılaştırıldığında 2012'den itibaren düzenli olarak yükselmektedir. AB 28 ülkeleriyle Türkiye'nin işsizlik oranlarının oranı da bu veriye paralel olarak yükselmektedir."

DİSK-AR'ın raporu işsizlikle mücadele önerileriyle sonlandı.

Alman Devrimi'nin dersleri

İhanete uğra

(1. B

DÖNEMLENDİRME VE TANIMLAMALAR

Gerici burjuva tarihçileri, özellikle de resmi Alman tarihçileri, Alman Devrimi denilince, 3 Kasım 1918'de Kiel'de başlayıp burjuva cumhuriyetinin zorunlu ilanına yolaçan ve 1919 Şubat'ında Ulusal Meclis'in toplanmasıyla noktalanın (herhalde büyük ölçüde yersiz ve talihsiz olan!) olaylar serisini anlarlar. Sonrası onlar için "anarşi" ve "bozgunculuğa" karşı "kanun" ve "düzen" in yeniden tesis edilmesi çabasıdır. İlerici burjuva tarihçilerinin birçoğu, sürecin sonraki seyri ni ele aldıkları durumlarda bile, devrim dönemini tanımlarken "1918/19 Alman Devrimi" demeyi tercih etmektedirler. Devrim'in 60. Yıldönümü vesilesiyle Demokratik Alman Cumhuriyeti'nde parti Merkez Komitesi denetiminde yayınlanan kapsamlı belgesel/resimli tarih çalışması da kendini bu aynı tarih dilimiyle sınırlamaktadır. Nitekim konunun sunuluşu Bavyera'daki Sovyet iktidarının 1919 Mayıs'ındaki yıkılışıyla noktalanmaktadır. (*Illustrierte Geschichte der deutschen November Revolution 1918/19*, Dietz Verlag Berlin 1978).

Buna kaynaklık ettiği de anlaşılan çok daha kapsamlı ve anlamlı bir çalışmayı 1929 yılında kolektif olarak hazırlayan bir grup Alman komünisti ise, devrim sürecini, Kapp Darbesi (Mart 1920) sonrasında işçi sınıfının yeniden ayağa kalkışı ve ardından bir kez daha ezilişine (Nisan 1920) kadar uzatmaktadır. (*Illustrierte Geschichte der deutschen Revolution, Berlin 1929*). Önsöz'de sıralan isimlerden anlaşıldığı kadarıyla, çoğu devrim öncesi siyasal yaşamdan gelen, hemen tümü devrim sürecinde bizzat bulunmuş olan ve içlerinden bazıları KPD'de yönetici düzeyde görevler almış bu komünist yazarlar grubunun bile devrim sürecini Kapp Darbesi sonrasıyla sınırlamış olması biraz şaşırtıcı görünür. Editörlerin kısa Önsöz'ünde bilgi ve belge yardımı talebi eşliğinde çalışmanın devam edeceği söy-

lense de, muhtemelen bu sınırlamanın gerisinde, devrimin sonraki süreçlerinin KPD, dahası SBKP ve dolayısıyla Komünist Enternasyonal bünyesinde şiddetli iç tartışmalara, çatışmalara ve gruplaşmalara konu olmuş olması gerçeği vardır. (1921 Mart olayları "solcu" eğilimin eleştirisi temelinde Komünist Enternasyonal 3. ve 4. kongrelerinin, 1923 Ekim olayları ise "sağcı" eğilimin eleştirisi temelinde 5. kongrenin ana gündemlerinden birini oluşturmuş, konu üzerine fırtınalı tartışmalar sonraki yıllar boyunca da sürmüştü.)

O sıralar partinin lideri konumundaki Ernst Thälmann ise, Kasım Devrimi'nin 10. Yılı konulu makalesinde, parti sorunuyla da bağlantısı içinde Alman Devrimi'nin gelişim seyrini şu şekilde sunmaktadır: "Alman Devrimi'nin 1918'deki, Ocak 1919 çatışmalarındaki, 1920 Kapp darbesi sonrası çatışmalarındaki, Mart 1921 çatışmalarındaki ve nihayet Ekim 1923'te son devrimci dalgadaki trajedisi, olgunlaşmış nesnel devrimci koşullar ile Alman proletaryasının öznel zayıflığı arasındaki çelişkidir, yani hedefini bilen bir Bolşevik partinin eksikliğinden kaynaklanıyordu."

Thälmann'ın olaylar sıralaması, Alman Devrimi'nin başlıca gelişme safhalarının ve dolayısıyla yayıldığı zaman diliminin bir özeti vermektedir. Kasım 1918'de patlak veren Alman Devrimi, inişli çıkışlı beş yıllık bir sancılı sürecin ardından, Ekim 1923'teki son başarısızlıkla noktalanmıştır. Marksist eğilimli yazarların Alman Devrimi konulu yakın dönem çalışmaları yerinde bir tutumla konuyu genellikle bu zaman diliminin bütünlüğü içinde ele almaktadır. (Chris Harman'ın *Kaybedilmiş Devrim* kitabı örneğinde olduğu gibi.)

Öte yandan tarihçiler, Alman Kasım Devrimi'ne ilişkin olarak, toplumsal-siyasal karakterinden değil (ki bu tümüyle farklı bir konudur) fakat akıbetinden hareketle, çeşitli türden tanımlamalar yap-

mışlardır. "Kaybedilmiş devrim", "yenilgiye uğramış devrim", "başarısız devrim", "tamamlanmamış devrim", "unutulmuş devrim" vb., bunlardan bazılarıdır. Alman sosyal-demokrasininin tutumunu ima ederek (istenmemiş/istenmeden olmuş anlamında) "sevilmemiş devrim" diyenler de var.

Fakat durumu en iyi özetleyen tanım hiç kuşku yok ki ilerici Alman yazarı Sebastian Hafner'e ait olanıdır. Hafner Alman Kasım Devrimi'nin 50. Yılında kaleme aldığı kitabına, "İhanete Uğrayan Devrim" adını uygun görmüştür (*Die verratene Revolution – Deutschland 1918/19*). Kitabın adı sonraki baskılarda zaman zaman daha yumuşak ya da nötr tanımlarla değiştirilmiş olsa da, Hafner'in başlangıçtaki tanımı, akıbeti üzerinden Alman Devrimi'ni en iyi özetleyen bir nitelemedir. Başlığı değişse de içeriği değişmeden kalan kitap, Hafner'in sözleriyle, "dünya tarihinde bu eşi benzer bulunmayan" ihaneti olayların ayrıntılı anlatımı üzerinden etkileyici bir biçimde sergilemektedir.

Bu niteleme, "ihanete uğrayan devrim", devrimin yenilgisinin temel nedenini vurgulamakla kalmıyor, daha da önemli olarak, bize bu denli bir ihanetin tarihsel köklerine dönmek ve bugün için en can alıcı dersleri aynı zamanda buradan hareketle çıkarmak olanağı da veriyor.

Sözkonusu ihaneti kitabında olayların seyrine paralel olarak ayrıntılarıyla sergileyen Chris Harman (ki kendi kitabı da Hafner'inkiyle aynı adı taşıyabilirdi pekala), daha devrimin ilk anında yaşanan, ama denebilir ki sonraki tüm süreci de açıklayan bir örnek olaydan söz ediyor. Savaş suçlusu Alman Genel Kurmayı, 3 Kasım'da patlak veren Kiel Ayaklanması'nın bir an önce denetim altına alınabilmesi için SPD yönetiminden yardım istiyor. SPD yönetiminin bu iş için seçtiği adam, sonradan devrimin celladı rolünü üstlenen Noske oluyor. Noske'nin Kiel'de

yaptıklarını özetleyen Chris Harman şu sonuca varıyor:

"Noske, hem Kiel'deki devrimi boğmakla görevlendirilmiş hükümet temsilcisi, hem de, askerlerle işçilerin kendisinden devrimi ileri taşıyacağını umdukları insan konumundaydı. Bunu izleyen günlerde, Noske, bu konumunu, Alman kapitalizminin ve yıllardır varlığını korumuş kurumsal yapıların (ordu, polis ve sivil devlet kuruluşlarındaki hiyerarşik yapılanma) çöküşünü önlemek için kullandı. Noske'un Kiel'deki başarısı, Berlin'de monarşi çöktüğünde yineleni..."

Bu yargıda Alman Devrimi'nin yenilgisinin sırrı saklıdır. Yalnızca Alman Devrimi için değil, onunla aynı dönemde patlak vermiş Avusturya ve Macaristan devrimleri için de bu geçerlidir. Süreçlerin seyrinde kuşkusuz önemli farklılıklar var, ama tümünde sağ ve merkezci kanatlarıyla sosyal-demokrasinin oynadığı rol özünde aynıdır.

LENİN'İN KORKUSU VE UMUDU

Almanya ve müttefiklerinin savaşı kaybedeceği kesinleştiğinde (1918 Eylül sonu), savaş dönemi Almanya'sının, özellikle de onun son iki yılının gerçek hâkimi olan Alman Genel Kurmayı, bir yandan yenilginin bozguna dönüşmesini engellemek, öte yandan patlak vermesinden korktuğu toplumsal devrimi dizginlemek, böylece kurulu düzeni ayakta tutmak için çareler arayışına girişti. İdeal çarelerden biri, savaş boyunca liderleriyle çok iyi ilişkiler geliştirdikleri SPD'yi hükümet sorumluluğuna ortak etmektir. Bizzat Hindenburg ile Lüdendorff tarafından suyu ısınmakta olan Kayzer Wilhem'e iletilen bu çare, Alman Devrimi'nin yalnızca birkaç hafta sonra görkemli bir biçimde patlak vermesine engel olmasa da, Prusya militarizminin ünlü temsilcileri çözülmekte olan burjuva düzeni kimin kurtarabileceğini en doğru biçimde saptamışlardır.

Tam da bu aynı günlerde, devrimlerin

ayan devrim

(Bölüm)

H. Fırat

Devrimci partinin yokluğu başlı başına büyük bir talihsizlikti. Ama daha bir de oportünistlerin ve merkezilerin kendi partilerinin olması gerçeği vardı. Bu ise talihsizliği katmerli hale getiriyordu. Çünkü ayağa kalkan işçi sınıfı onyılların alışkanlığı içinde bu devrim hainlerinin partisini kendi öz partisi biliyor, savaş dönemi deneyimine rağmen hala da öyle sanıyordu.

patlak vermesinin hemen öncesinde, Lenin iç savaşın onca yoğunluğu içinde Karl Kautsky'yi hedef alan ünlü eserini kaleme alıyordu. Olayların hızlandığını ve Orta Avrupa'da devrimin hızla yaklaşmakta olduğunu hissettiğinde, aynı başlığı taşıyan bir makale yoluyla görüşlerini bir önce kamuoyuna duyurma yoluna gitti. 11 Ekim 1918 tarihli bu makalesinde (*Proleter Devrim ve Dönek Kautsky*) kitabının temel fikirlerinin özet bir sunumunun ardından, son bölümünde güncel duruma değinirken şunları yazdı:

"Avrupa için en büyük talihsizlik, onun için en büyük tehlike, orada devrimci parti **olmamasıdır**. Scheidemannlar, Renaudeller, Hendersonlar, Webbler ve hempaları gibi hainlerin partileri, ya

da Kautsky gibi uşak ruhlular var. Devrimci parti yok Avrupa'da.

"Gerçi yığınların güçlü bir devrimci hareketi bu yanlışlı düzeltebilir, ama bu olgu büyük bir talihsizlik ve büyük bir tehlike olarak kalıyor.

"Bu nedenle, bütün araçlarla Kautsky gibi dönemlerin maskesini düşürmek ve böylece **bütün** ülkelerdeki gerçekten enternasyonalist devrimci proleter **grupları** desteklemek gerekir. Proletarya hainler ve dönemlerden hızla yüz çevirecek ve içlerinde önderlerini yetiştireceği bu devrimci enternasyonalist grupları izleyecektir..."

Emperyalist savaşı izleyen olayların gelişim seyrinin Lenin'in korkularını doğruladığını ama yazık ki umutlarını boşa

çıkardığını biliyoruz. Savaş bitiyorken ve Orta Avrupa'da devrimler patlak veriyorken, yalnızca Almanya, Avusturya ve Macaristan'da değil ama genel olarak Avrupa'da, "devrimci parti" yoktu. Bu, olayların gelişim seyrini belirlemede temel önemde bir etken oldu ve Lenin'in korkuların çok çok aşan trajik sonuçlara yolaçtı. Özellikle Alman Devrimi'nin buna ilişkin temel dersi daha o günlerde herkes için tüm açıklığı ile gözler önündeydi. Ve o günden bugüne, Alman Devrimi üzerine her devrimci değerlendirmenin en temel başlıklarından biri olarak, sayısız kez yinelene geldi.

Fakat Lenin yalnızca "devrimci parti"nin yokluğunu vurgulamakla yetinmemişti. Benzer kuvvette bir vurguyla, ama

her yerde oportünistlerin partisi var diye de eklemişti. Tarihsel olayların seyri ve yenilgiye uğramış devrimlerin dersleri, bu ikincisinin birincisi denli önemli olduğunu göstermektedir.

Evet, Almanya'da devrim patlak verdiğinde, Alman devrimcilerinin, Rosa Luxemburglar'ın ve Karl Liebknechtler'in partisi yoktu ama her biçimiyle Alman oportünistlerinin, Ebertler'in ve Scheidemannlar'ın ya da Haaseler'in ve "Kautsky gibi uşak ruhlular"ın partileri vardı. Avusturya'da Rennerler'in, Adlerler'in, Bauerler'in partisi vardı ama Ekim Devrimi'nin etkisi altında henüz yeni yeni ortaya çıkan ve henüz adı sanı bile bilinmeyen Avusturyalı komünistlerin partisi yoktu. Macaristan'da da durum Avusturya'dan farklı değildi. Devrimci partinin yokluğu başlı başına büyük bir talihsizlikti. Ama daha bir de oportünistlerin ve merkezilerin kendi partilerinin olması gerçeği vardı. Bu ise talihsizliği katmerli hale getiriyordu. Çünkü ayağa kalkan işçi sınıfı onyılların alışkanlığı içinde bu devrim hainlerinin partisini kendi öz partisi biliyor, savaş dönemi deneyimine rağmen hala da öyle sanıyordu.

Bütün bunların ne demek olduğunu en iyi bilebilecek durumda olan kişi elbette Lenin'di. Lenin, daha devrim öncesi dönemde, teorik çalışma ve pratik deneyim üzerinden, emperyalizmi ve burjuva sınıf egemenliğini alt etme mücadelesinin oportünizme karşı mücadeleden ayrılmayacağını açıklıkla ortaya koymakla kalmamış, Şubat sonrası Devrim Rusyası'nda bunun ne anlama geldiğini, meydanın oportünistlere kalması durumunda bunun devrim için hangi felaketli sonuçlara yol açabileceğini de zengin deneyimler eşliğinde yaşayarak görmüştü. Avrupa'da devrimin gelmekte olduğunun hissedilebildiği günlerde derin kaygılar içinde yazdıkları, bu açık bilincin ve bu son derece öğretici deneyimlerin ürünüydü.

ORTA AVRUPA'DA DEVRİMLER

1918 sonbaharında savaşı kaybetmekte olan yalnızca Almanya değil, onun liderlik ettiği emperyalist ittifaktı. O sıralar Habsburglar yönetiminde bir çifte monarşi olan Avusturya ve Macaristan da bu ittifaka dahil ülkeler arasındaydı (Osmanlı İmparatorluğu ve Bulgaristan, "Müttefikler" ya da "İttifak Devletleri" diye bilinen ittifakın öteki bileşenleriydi). Avrupa'da Ekim Devrimi'nin yarattığı sarsıntıdan en çok etkilenen Almanya da içinde bu üç ülkede, daha 1918 yılı başında emperyalist savaşa karşı geniş katımlı işçi eylemleri gerçekleşmiş, bunlar ortaya hiç değilse başkentlerde geçici de olsa işçi konseylerinin ilk nüvelerini çıkarmışlardı. Sovyet Rusya'ya dayatılan köleleştirici Brest-Litovsk antlaşmasının da devrimcileştirici etkisi altında huzursuzluklar yıl boyunca sürdü ve savaşın kaybedileceğinin kesinleştiği 1918 güzünde devrimler olarak patlak verdi.

1918 Kasım başında her üç ülkede de durum büyük ölçüde benzerdi ve devrimci krizin başlıca göstergeleri tümünde ortak. Geniş işçi kitlelerini kapsayan grev ve gösteriler dalgası çığ gibi büyüyordu. Bu muazzam kitle hareketliliğine işçi ve asker konseylerinin hızla yaygınlaşması eşlik ediyordu. Kurulu düzenler çöküntü halindeydi, devlet mekanizmaları felç olmuştu, ordular hızla çözülüyordu.

Öte yandan işçi sınıfı her üç ülkede de neredeyse blok olarak hareket halindeydi ve gelişmelerin merkezindeydi (Devrimci durumun bir devrime dönüşebilmesinin olmazsa olmaz koşulu!). Kapitalist gelişme düzeyleriyle de bağlantılı olarak Almanya ve Avusturya'da bu özellikle belirgin bir olguydu.

Ama sahnede devrimci partiler yoktu. Zira Avrupa'da hala da "devrimci parti yok"tu. Dolayısıyla ayağa kalkan, konseyler biçiminde örgütlenen, her yerde sosyalizmin simgesi kızıl bayraklar ve semboller taşıyan, yerel konseyler üzerinden buldukları alanlarda bir dizi iktidar sorumluluğunu bizzat üstlenen, böylece fiilen bir ikili iktidar durumu yaratan işçi sınıfı, devrimci bir önderlikten, kendisine yön verecek, yol gösterecek, doğru zamanda doğru hedeflere yönlendirecek, zamansız boy ölçüşmelerden ve dolayısıyla ezilmelerden koruyacak güçlü ve deneyimli bir devrimci partiden yoksundu.

Bu koşullar altında kendi köklü partileri olan oportünistler, bir parçası oldukları kurulu düzen adına tüm inisiyatif ele aldılar. Üstlendikleri haince misyonu başarıyla yerine getirebilmek için, gerçekleşmesine hiçbir katkıda bulunmadıkları, tersine, Almanya örneğinde olduğu gibi, başlangıçta çeşitli manevralarla önünü almak için uğraştıkları devrimin kendile-

rine rağmen patlak vermesinin ardından tutum değiştirdiler. Bu kez devrimden yana göründüler, görünüm ve söylem olarak kendilerini işçi kitlelerinin havasına uyarlamaya yöneldiler. Bu haince politikanın en büyük başarıyla hayata geçirildiği yer, devrimin başlangıçta gerçekten güçlü olduğu Almanya oldu.

Devrimci gelişmenin önünün alabilmek için daha devrimden bir ay önce kurulan yeni "liberal" hükümete bakan veren SPD liderleri, Kasım başında devrimin ayak sesleri duyulunca bunun yeterli olmadığını fark etmekte gecikmediler. Devrim fırtınasının tüm ülkeye dalga dalga yayılarak nihayet Berlin'e dayandığı bir sırada, kendi rollerini oynayabilmek için İmparator'un ülkeyi terk etmesini ve generallerin geri çekilmesini istediler.

Ebertler'in, Scheidemannlar'ın, Noskeler'in devrime karşı en başından itibaren açık, net ve kararlı bir tutumları vardı. Devrimi daha büyümeden dizginlemek, denetim altına almak ve ardından tümüyle boşa çıkarmaktı temel amaçları. Prusya militarizminin tepesindekilere şartlar koşarken tümüyle bundan hareket ettiler. İmparatorun sahneden çekilmesini ve görevin kendilerine devredilmesini bunun için istediler. Generaller de dahil Alman burjuvazisinin deneyimli temsilcileri bunu anlamakta zorlanmadılar ve bilinçli olarak bir süreliğine sahnenin gerisine çekildiler. O gün için kendileri payına bundan daha iyisini de yapamazlardı. Bu onlara yalnızca devrimi dizginleyebilmenin en uygun olanağı değil, aynı zamanda, savaşta yenilmiş olmanın sonradan Versay kölelik antlaşmasıyla sonuçlanacak tüm utancını sosyal-demokratlar şahsında sola yüklemenin bulunmaz bir olanağı olarak da görünmüştü.

Spartakistlerin organı *Rote Fahne*, devrimin nihayet Berlin'e de sıçrayarak Almanya çapında zaferle taçlandığı 9 Kasım'da, 2. Akşam Baskısı'na şu ana manşeti atmıştı: "*Berlin kızıl bayrak altında.*" Ya da daha serbest bir çeviriyle: Berlin'de kızıl bayrak dalgalanıyor! Bu başlık tabandan gelen devrimin o günkü gerçek havasını özetliyordu. Bu havayı çok iyi koklayabildikleri içindir ki, 10 Kasım'da sağ (SPD) ve merkez (USP) kanatlarıyla eşit sayıda üyeden oluşan bir hükümet kuran sosyal-demokrat liderler, kendilerine tam da Sovyet Rusya örneğinde olduğu gibi "Halk Komiserleri Konseyi" adını uygun gördüler. Berlin işçi ve asker konseylerinden seçilmiş 1500 delegenin katıldığı toplantıda, hükümetin SPD'li başı Ebert ile USP'den suç ortağı Haase, "gerçek sosyalist" bir hükümetin temsilcileri olarak coşkulu delegelerin havasına uyan nutuklar çektiler. Toplantı adına yayınlanan Bildirge'de, Almanya'nın artık

"sosyalist bir cumhuriyet" olduğu ilan ediliyor, "iktidarımız işçi ve asker konseylerinin elindedir" deniliyor, bu arada "Rus işçi ve askerlerinin hükümetinin kardeşçe" selamlanması da ihmal edilmiyordu.

Ebertler ve Scheidemannlar, Alman Devrimi'ni önce aldatıp uyuşturarak dizginlemek, ardından da imparatorluk ordusunun artıklarıyla boğazlamak işine işte böyle başladılar. Lenin'in devrimi önceleyen günlerde duyduğu kaygılar, olayların seyriyle trajik biçimde gerçeğe dönüşüyordu. Trajik öge, devrimin daha ilk günden başlayarak kendisine ihanet içinde olanları başa geçirmiş olmasıydı.

Devam etmeden önce yeterince bilinmeyen Avusturya'daki özgün durum üzerinde kısaca durmak istiyoruz.

AVUSTURYA DEVRİMİ

Sınırları, karakteri ve mahiyeti tartışmalı olsa da, Alman Devrimi gerçeği herkes için tartışmasız tarihsel bir olgudur. Aynı şey Macar Devrimi için de geçerlidir. Her şey bir yana, dört aya yaklaşan ömrüyle ve bu kısa süreli iktidarı dönemindeki bir dizi etkileyici uygulamasıyla Macar Sovyet Cumhuriyeti tarihsel bir gerçektir.

Peki bir Avusturya Devrimi'nden söz edebilecek durumda mıyız? Genellikle pek sözü edilmediği için bu soruyu özellikle sormuş oluyoruz. Sorunun yanıtı nereden ve nasıl baktığınıza göre değişebilmektedir. Yanıt olarak öncelikle, hayır diyoruz; zira Avusturya, tam da ihanet içindeki sosyal-demokrasi sayesinde, olayların en hızlı biçimde ve belirgin bir kolaylıkla kontrol altına alınabildiği, işlerin kısa sürede burjuva düzen lehine yoluna koyulabildiği ve çok geçmeden dizginlerin adeta altın bir tepsi içinde burjuvaziye gerisin geri sunulduğu bir ülke örneği oldu. Bu bir karşı-devrim süreciydi.

Ama demek ki ortada dizginlenip, denetim altına alınıp boşa çıkarılacak bir devrim süreci de vardı. Sosyal-demokrasinin liderlik ettiği karşı-devrim anlamını tam da burada buluyordu. Evet, herşeye rağmen bir Avusturya Devrimi'nden söz edebilecek durumdayız. Zira köklü Habsburg monarşisinin çökertilip tarihe gömülmesi bir yana (ki Almanya'da olduğu gibi bu yalnızca devrimin neredeyse kendiliğinden gerçekleşmiş bir yan sonucuydu), Avusturya, başkent Viyana eklenli olarak devrimci işçi hareketinin en güçlü bir biçimde kendini duyurduğu, etkili işçi konseyleri kurduğu ve en önemlisi, bir an önce Rusya örneğindeki gibi "proletarya diktatörlüğü"ne geçilmesini istediği bir ülkedydi. Bütün bunları, öteki herşey bir yana, Avusturya sosyal-demokrasininin tanıdığı teorisyenlerinden

ve sözünü ettiğimiz günlerin devrim hainlerinden Otto Bauer'in dolaysız tanıklığı üzerinden biliyoruz. Kendisi, devrimci Avusturya proletaryasını bu "tehlikeli hayal"den özel çabalarla alıkoyanın tam da sosyal-demokrasi olduğuna da aynı açıklıkla tanıklık etmektedir. Bauer 1923 yılında *Avusturya Devrimi* başlıklı bir kitap yayınlamıştır. Aldatıcı adına rağmen kitap bir devrimden çok tam da onu boşa çıkarmak üzere uygulanan reform programının bir güzellemesidir. Yine de bu vesileyle ortaya konulan gerçekler, Avusturya Devrimi'nin 1918'deki güçlü potansiyeli konusunda yeterli bir fikir vermektedir. (Bauer kitabında, Avusturya'da 1918 Kasımını izleyen olaylardan ciddi ciddi "proleter devrim süreci" olarak söz etmekte, ama gerek Avusturya'nın o günkü iç koşullarının gerekse temel önemde dış bir etken olarak savaşın galibi Antant ülkelerinin, "Avusturya proleter devrimi"ne zorunlu sınırlar getirdiğini, bu sınırları akli bir karış havada işçi sınıfına göstermenin ve böylece onu dizginlemenin tam da sosyal-demokrasinin görevi olduğunu söylemektedir).

Lenin "*II. Enternasyonal'in Çöküşü*" başlıklı incelemesinde, "devrimci durum" üzerine nesnel koşulları sıraladıktan sonra, her "devrimci durum"un devrime yol açmayabileceğini söyler ve ekler: "*Neden? Çünkü her devrimci durumdan değil, ancak yukarıda sayılan nesnel değişikliklerin yanısıra bir öznel değişiklik olduğu zaman, yani devrimci sınıf, kriz dönemlerinde bile 'düşürülmezse' kendiliğinden 'düşmeyecek' olan eski iktidarı ezmek (ya da sarsmak) amacıyla devrimci kitle eylemleri için yeterince güçlü olabildiği zaman bir devrim ortaya çıkar.*"

Kurulu burjuva düzeni "ezmese" bile, hiç değilse 1918 Kasım'ını izleyen haftalarda ortaya koyduğu devrimci inisiyatif ve ileri sürdüğü devrimci istemlerle kurulu burjuva düzenini bir nebze olsun "sarsan" Avusturya proletaryası gerçeği, bir Avusturya Devrimi'nden söz edebilmek olanağı veriyor bize. Devrimin çok kısa süreli de olsa bir zaferle taçlanmamış olması, onu bir devrim olmaktan çıkarmaz. Nitekim "devrimci durum" ile "devrim" farklı şeyler olduğu gibi, "devrim" ile "devrimin zaferi" de farklı şeylerdir. Bu ikincisi, devrim süreci içinde devrimci sınıf ile devrimci öncünün birbirini tamamladığı, devrime yönelen devrimci sınıfın devrimci parti tarafından bu doğrultuda başarıyla yönetilip yönlendirebildiği tarihi durumlarda olanaklı olabilmektedir ancak. Rusya'nın başarılı, Almanya ve Avusturya'nın başarısız, Finlandiya ve Macaristan'ın ise çok kendine özgü örnekler üzerinden kanıtlandığı tam da bu olmuştur.

Thüringen'de NSDAP *

Üçüncü Reich'a ilk adım

90 yıl önce NSDAP Thüringen eyalet hükümetine girdi

Manfred Weißbecker

Komünistler ve sosyal demokratlar 1923 sonbaharında Saksonya ve Thüringen'de ortak hükümetler kurduklarında, Reich hükümeti üzerlerine ordu gönderdi. "Yüz kişilik proleter" milis güçlerini önleme bahanesiyle Reich Başkanı Friedrich Ebert ilk önce Saksonya hükümetini görevden aldı. Thüringen'de bu "Reich İnfazı", demokratik olarak seçilmiş ve anayasal olarak meşru hükümetin komünist bakanlarını istifaya zorladı.

Nazilerin partisi o tarihten itibaren, kurulduğu Bavyera'nın yanı sıra Thüringen'i de kalesi olarak görebiliyordu. Bu müdahale ile birçok muhafazakâr ve sağ-liberal partiden oluşan Thüringen İntizam Birliği'nin (Ordnungsbund) (TOB) kazandığı 10 Şubat 1924 eyalet seçimleri, eyalet politikasında keskin rota değişikliğine yol açtı. Muhafazakâr ve cumhuriyet karşıtı güçler '20'li yılların başlarında elde edilmiş demokratik reformları ve kurumları büyük ölçüde tasfiye ettiler. Daha önce sosyal demokrat hükümetlerin eğitim ve sosyal alandaki uygulamaları sınırlandırıldı ya da geri alındı.

Bu politikaya, sosyal demokrat ve sosyalist politikaya karşı itibarsızlaştırma kampanyaları ve milliyetçi korkuları hortlatma eşlik etti. İktidarda olanlar, büyüyen NSDAP'yi "hayalet" olarak küçümserken, 1920'lerin başlarındaki "Kırmızı Thüringen"le ilgili olarak ise yasal belirsizliğe yol açma ve kamu düzenini bozma suçlaması yapıyordu: Maliye, ekonomik yaşam, kamu hizmetleri ve okullar parçalanmıştı! Muhafazakâr Alman Ulusal Halk Partisi (DNVP) bu "bilanço"yu "Marksizm sadece yok etme yeteneğine sahip, devleti muhafaza etme yeteneğinden yoksun" diye özetledi.

Bu sağcı burjuvazinin "Marksizm" karşı kavgasının nereye kadar uzanabileceği, en son kültür politikalarından belli oldu: Modernizme adanmış Bauhaus'u Weimar'dan süren muhafazakâr çevrelerdi. Walter Loeb hadisesinde olduğu gibi, Yahudi aleyhtarı eylemlerin taşıyıcıları da oldular: İrkçuların yanı sıra pek çok muhafazakâr için hiçbir Yahudi'nin Thüringen Devlet Bankası gibi bir kurumun başında olmasının kabul edilemeyeceği gerekçesiyle Thüringen Devlet Bankası

Başkanı görevinden alındı. Bu skandal, bir bütün olarak faşist argümanları ve davranış biçimlerini ortaya serdi: dayanaksız yolsuzluk iddiaları, şantajcı demagoji, tehdit vb...

Thüringen'in siyasi tablosu hızla kutuplaştı. Bir tarafta, '20'li yılların başında çoğu kez ortak bir dil bulan, ancak şimdi ortak eylemde bulunma yeteneğinden yoksun iki işçi partisi vardı. Merkez partiler ve sağcı örgütler diğer kampı oluşturuyorlardı. Bunlar, güç politikaları için ırkçılar ve Nazileri kullanmaktan çekinmiyorlardı. Özellikle NSDAP burada -örneğin Saksonya'nın aksine- burjuvazinin ve tarımsal üretici birliklerin önemli kesimlerinin ırkçı, Yahudi aleyhtarı ve sosyalist karşıtı öfkelerine güveniyordu.

Reich'da 1928'den beri Alfred Hugenberg tarafından yönetilen DNVP'nin Young Planı'nın kabul edilmemesine yönelik mücadelesi, ayrıca Brüning kabinesinin devrilmesi için uğraşı ve 1931 Ekiminde tarih geçen "Harzburg Cephesi", daha '20'li yılların ortasında Thüringen'de denemişti. 1924'te, Thüringen'de Hitler darbesinden sonra yasaklanan NSDAP için propaganda yapan "İrkçi-Sosyal Blok"un desteğiyle yeni eyalet hükümeti kuruldu. TOB, cumhuriyet karşıtı konseptini uygulayabilmek ve savaş yıllarından sonraki döneme nazaran daha sınırsız hakimiyetini sürdürebilmek için onlara büyük tavizler verdi. Mart 1924 başında NSDAP yaşağını ve Hitler'e karşı uygulanan konuşma yasasını kaldırdı. İzlendi bu yol Nazilerin oldukça işine yaradı. Reich'in herhangi bir başka yerinde, yeniden inşa edilen bir partinin ilk parti kongresini yapması mümkün olmazdı. 10 Haziran 1926'da, NSDAP fraksiyonu eyalet meclisine, Yahudilerin kamu görevlerinden ihraç edilmelerini, doktor, noter, hayvan ve tahıl tüccarları, üniversite öğrencileri ve okul öğrencileri olarak kabul edilmelerini ve "Doğu Yahudilerinin hür eyalet Thüringen'den sınır dışı edilmesi ve mülklerine el konulması"ni içeren yasa tasarısını eyalet meclisine sunmuştu. Vaftiz edilip edilmediğine bakılmaksızın Musevi inancını savunan ve büyük baba neslinde kan bağı olan herkes Yahudi kabul ediliyordu. Bu teklifler kabul edilmediyse de, bu denli çirkin atılımlarla ilgili tartışma yü-

uyulamasını taddı.

Wilhelm Frick görevi boyunca, mümkün olan her yerde ve her zaman Eyalet Polis Teşkilatına partilileri yerleştirme hedefini güdüyordu. Ayrıca, eğitim alanını da, özellikle faşist içerikli "okul duaları" uygulamasıyla etkisi altına almıştı. İktidar kullanımının ve suistimalinin ilk göstergeleri: "Alman halkçılığı için zenci kültürüne karşı" kararname, savaş karşıtı Erich Maria Remarque'nin "Batı cephesinde yeni bir şey yok" adlı kitap ve filmine karşı sansür uygulamaları, Weimar Müzeleri'nde "soysuz" tabloların kaldırılması veya Jena Üniversitesi'nde "ırk araştırmacısı" Hans F. K. Günther için sosyal antropoloji kürsüsünün kurulması. Frick'in, 1930 yazında Hitler'i Hildburghausen Jandarma Başçavuşu yapma ve vatandaşlığa alma girişimi ise saçma bir gösteriden ibaretti.

Frick'in kendisi uzun süre görevde kalmadı. Hükümet ortağı olan Alman Halk Partisi (DVP), 1 Nisan 1931'de KPD ve SPD tarafından verilen güvenoyu önergesini desteklemek zorunda kaldı. Bu arada, kısmen burjuva kanadına da öncülük eden Thüringen Tarım Birliği (Thüringer Landbund-TLB) hangi ruhun çocuğu olduğunu belli etti: Başkanları, Nazilerin Yahudi bankacılığına karşı vermiş oldukları mücadeleyle sadece Yahudi sermayesinin yurtdışına aktarıldığını tespit ettiklerini, oysa "Yahudileri hala burada tuttukları"ni söyleyerek yakınıyordu. Bu arada, NSDAP'nin ırkçı Yahudi karşıtlığına dair henüz bir iz yoktu. Sadece bir yıl sonra, 1932 Temmuzunda, Tarım Birliği yine NSDAP ile -bu kez elbette Fritz Sauckel yönetiminde- bir koalisyon oluşturdu.

Yazara dair:

Faşizm üzerine araştırmacı Prof. Manfred Weißbecker, 1936 yılında Almanya'nın Chemnitz kentinde doğar, 1992 yılına kadar yine Almanya'nın Jena'daki Friedrich Schiller Üniversitesi'nde kürsü başkanlığı yapar. 1981 yılında Kurt Pätzold ile birlikte Almanca konuşulan ülkelerde uluslararası açıdan temel bir eser olarak kabul gören ve NSDAP'nin ilk tarihini ele alan "Gamalı Haç ve Kuru Kafa - Suç Partisi" adlı eseri yayımlarlar. Ayrıca, Hitler'in ve Hess'in biyografisini yayımlar.

Kaynak:

<https://www.neues-deutschland.de/artikel/1131940.nsdap-in-thueringen-erster-schritt-ins-dritte-reich.html>

Çeviri: Kızıl Bayrak Çeviri Kolektifi

* NSDAP: Nasyonal Sosyalist Alman İşçi Partisi (Nazi partisi)

Alman tekellerinin krize çözümü işçi kıyımı

D. Meriç

Son üç yıldır Alman ekonomisini saran büyüme krizi, uzmanların iddiasına göre durağanlığa dönüşmüş bulunuyor. Alman Ekonomi Enstitüsü'nün (DWI) geleneksel yıllık raporu bu durumu teyit etmektedir. DWI, her yıl olduğu gibi, 2019'un bitimine günler kala 48 ayrı sektörden çeşitli kuruluşlar ile önümüzdeki yıla dair beklentiler hakkında görüşmeler yapmıştı. "Üretim, istihdam ve yatırımlar nasıl gelişecek?" sorusu temelinde dile getirilen tahminler bu yıl oldukça farklı bir tablo sunuyor. Buna göre, şaşılacak derecede uzun süren yaklaşık on yıllık kalkınma döneminin sonuna geldiği görülüyor.

Deutsche Welle'ye açıklamalar yapan DWI yöneticisi Prof. Michael Hüther, "Bu çok uzun süren, çok istikrarlı, kesintisiz ve aynı zamanda yoğun bir istihdamın yaşandığı kalkınmanın sonuna gelinmiş olunması itibari ile artık parti bitti" demektedir. 2018 yılının başından itibaren konjonktürün daha düşük seviyeli ekonomik büyümeye dönüştüğünü kaydeden Hüther, ekonomi alanlarından biri olan endüstrinin, yılın son çeyreğinde bariz bir resesyona girdiğini vurguluyor.

Enstitünün sektörel örgütlerle yapmış olduğu anket farklı beklentileri de ortaya koyuyor. Buna göre, makine, kimya, metal işleme, otomotiv ve elektronik teknolojisi gibi sektörlerde olumsuz gelişmelerin yaşanmaya başladığı görülüyor. Bu gruptaki firmaların yeni yıla dair beklentisi daha düşük. Benzer bir durum enerji siyasetinde dönüşüm ve kömürü terk etme kararlarından yapısal anlamda etkilenen enerji, madencilik ve petrol işleme sektörleri için de geçerli.

Michael Hüther'in 2020 yılına dair konjonktürel beklentisi de tüm bu veriler ve tahminler ışığında oldukça mütevazı bir çerçevede kalıyor: "2019 yılında ortalama olarak yüzde 0,5 oranında bir büyümeye yakaladık. Önümüzdeki sene yüzde 0,9 büyümeye bekliyoruz. Bayram günlerinin etkisini düşüştüğümüzde geriye yüzde 0,7'lik bir büyümeye beklentisi kalıyor. Yani neredeyse bu seneye göre hiç fark yok. Bu da Alman ekonomisinin yerinde saydığını gösteriyor." (*Deutsche Welle*)

Tüm bu açıklamaların ışığında ortaya çıkan gerçek, kapitalist sistemin kaçınılmaz ürünlerinden birisi olan kriz olgusunun Almanya'da yeniden gündeme

oturmuş olduğudur. Kapitalist tekellerin daha fazla kâr amacına dayanan üretim anarşisinin bir sonucu olarak gelen bu kriz, işçi ve emekçiler için çok ağır yıkımları da beraberinde getiriyor.

TEKELLERİN YARATTIĞI KRİZİN NEDENLERİ VE SONUÇLARI

Alman ekonomisinin en temel sektörlerinden birisi olan otomobil sanayinde son üç yıldır yaşanan kriz, zincirleme olarak diğer sanayi kollarına yansımış bulunmaktadır. Krizi yaratanlar ise bizzat tekellerin kendileridir. İstisnasız bütün Alman otomobil üreticisi tekeller tarafından dizel araba motorlarının emisyon salınımı değerlerinde manipülasyonlar yapılmıştır. Bu sahtekarlığın açığa çıkması, başta iç pazar olmak üzere uluslararası piyasalarda da yoğun daralmalara neden olmuştur.

Kapitalist tekellerin daha fazla kâr amacına dayanan ve çevrenin ağır tahribatına neden olan bu sahtekarlık, Alman markası bütün araçların satışında yüzde 40'lara varan bir gerilemeyi beraberinde getirmiştir. Yanı sıra emperyalistler arasında sürmekte olan rekabetin ve ticaret savaşlarının bir sonucu olarak gümrük duvarlarının yükseltilmesi, Alman tekelleri için çok önemli pazarların da yok olmasına yol açmıştır.

Öte yandan başta Almanya olmak üzere Avrupa Birliği ülkelerinde yıllardır sürdürülen düşük ücret politikasının bir sonucu olarak işçi ve emekçilerin alım düzeyi en alt sınırlara dayanmıştır. Bunun yarattığı yoksulluk kaçınılmaz olarak iç piyasalardaki daralmaları beraberinde getirmektedir. Denilebilir ki kapitalist tekellerin ürettiği bütün lüks tüketim metalleri iç piyasalarda bir karşılık bulmamaktadır. Bugün Alman ekonomisini saran krizin en önemli nedenlerinden birisi olan bu sorun, aynı zamanda Alman emperyalizmini yeni pazarların ele geçirilmesi konusunda daha da yayılcı ve saldırgan hale getirmektedir.

KRİZİ YARATANLAR BEDELİNİ İŞÇİ VE EMEKÇİLERE ÖDETTİRMEK İSTİYORLAR

Alman ekonomisinde otomobil sektörü üzerinden patlak veren kriz, bu sektöre yedek parça üretimi yapan işletmelerle çelik-metal sanayisinde de kaçınılmaz olarak ciddi sonuçları olan daralmaları beraberinde getirmektedir. 2019 yılı içerisinde kapitalist tekellerin sözcüleri tarafından yapılan açıklamalar işçi ve emekçilere yönelik planlanan saldırıları ortaya koymaktadır. 2025 yılına kadar olan dönemi kapsayan saldırı planları,

gelecek olan kıyımının vahim sonuçlarını göstermektedir. Bu saldırıların asıl bedelini ödeyecek kesim, Alman ekonomisinin can damarını oluşturan otomobil ve yan sanayii kollarında çalışanlar ile metal sektöründeki sanayi proletaryası olacaktır.

Alman otomobil üreticisi tekellerin sözcüleri tarafından ardi ardına yapılan

açıklamalar, işçi ve emekçileri bekleyen ağır bedellerin boyutlarını göstermeye yetmektedir. Bir dünya devi olan Volkswagen'in (VW) şefi Herbert Diess, 20 Şubat tarihinde yaptığı açıklamayla, dünya çapında 660 bin çalışanı olan VW tekelinin 100 bin çalışanın işine son verdiğini duyurdu. Bu, Almanya'da çalışan her beş işçiden birinin, yani 20 bin kişinin işini kaybedeceği anlamına geliyor.

Bir diğer açıklama da Audi'den geldi. 9 Kasım 2019 tarihinde IG Metal sendikası ile Audi yönetiminin Neckarsulm şehrinde düzenledikleri toplantıda, Audi'nin 60 bin çalışandan 9 bin 500'ünün işine son verileceği belirtildi. Ayrıca yine aynı şehirde Audi modellerinden A4, A8, R8 üretimini yapan ve 18 bin işçinin çalıştığı ünitenin sürece yayılarak kapatılacağı gündeme getirildi. Bir diğer otomobil devi olan BMW ise bünyesinde çalıştırdığı 10 bine yakın taşeron işçisinin iş anlaşmalarının uzatılmayacağını ve bunların yerine yeni işçilerin alınmayacağını ilan

etti. Daha önce 10 bin kişinin işine son verileceğini açıklamış olan Mercedes ise yeni yapmış olduğu bir açıklama ile bu sayının 15 bine yaklaşacağını dile getirmektedir. Ayrıca Avrupa'da üretim yapan ABD otomobil devlerinden olan Ford 12 bin ve General Motors ise 14 bin işçinin işten atılacağını açıkladılar.

Diğer yandan, otomobil sanayisi için yedek parça üreten onlarca işletme peş peşe yaptıkları açıklamalarla işçi çıkaracaklarını dile getirmektedirler. Bunların en büyüklerinden biri olan ve merkezi Hannover'de bulunan Continental adlı tekel 245 bin çalışanından 20 bininin işine son verileceğini açıkladı. Ayrıca Bosch, ZF, Mahle, Schaeffler, Brose ve Leoni gibi yedek parça üreticisi tekellerin de onbinlerce işçinin işine son verileceği yönlü açıklamaları mevcuttur. Otomobil sektörüyle bağlantılı üretim yapan Thyssen-Krupp adlı Alman çelik tekelinin sözcüleri ise 6 bin işçinin işine son verileceğini açıkladılar.

Elektronik ve kimya sanayisinde de durum çok farklı değildir. Örneğin Siemens 2 bin 700, Bayern 4 bin 500, BASF 6 bin kişinin çıkışının verileceğini ilan etmiştir. Bu gelişmeler üzerine çalışmalar yapan Friedrich-Ebert-Stiftung (FES) adlı kurum tarafından paylaşılan bilgiye göre, elektrikli otomobil üretimine geçiş sürecinin iyi organize edilememesi durumunda, bunun sadece Almanya'da yaratacağı işsizliğin 600 binleri geçeceği ifade edilmektedir. İşçi tensikati açıklama furçasına, bankacılık sektöründen büyük market zincirlerine işçi kıyımı konusunda açıklamalar yapmış olan daha birçok işyerini eklemek gerek.

Alman kapitalizminin işçi sınıfına yönelik saldırıları her geçen gün yoğunlaşarak devam etmektedir. Tekelci sermayenin bu saldırıları, içinde debelendiği krizin faturasını emekçilere yüklemeye çabasından başka bir şey değildir. Sermayenin daha fazla zenginliği için sürdürülen bu saldırıları durdurabilecek biricik güç işçi sınıfı ve onun ortaya koyacağı dirençtir. Şu ana kadar sendikalar cephesinden ortaya konulan tutum ve sendikaların başına çöreklenmiş olan bürokratik kastın eğilimleri, saldırıları sonuç getirmeyecek birtakım eylemlerle geçiştirmek yönündedir. Ve bu ancak işçi sınıfının tabandan inisiyatifıyla aşılabilir.

Kapitalist tekellerin daha fazla kâr amacına dayanan üretim anarşisinin bir sonucu olarak gelen bu kriz, işçi ve emekçiler için çok ağır yıkımları da beraberinde getiriyor.

Bretton-Woods Anlaşması ve emperyalizmin yeni denge arayışı

A. Serhat

20. yüzyılın tarihini belirleyen iki temel olgudan birincisi, emperyalist ülkeler arası paylaşım savaşları ve savaşın ardından kapitalizmin kendini restore etme süreçleridir. İkincisi ise bunun yarattığı devrimci olanaklardan faydalanmayı başaran Bolşeviklerin büyük Ekim Devrimi ve onun dünya çapında yarattığı muazzam etki alanıdır. İki büyük yıkımının ardından emperyalist kapitalist sistemin yeniden örgütlenmesi, Sovyetler Birliği gerçeği gözetilerek ve onun etki alanı daraltılmaya çalışarak yapılmıştır.

1930'ların ve İkinci Dünya Savaşı'nın yarattığı büyük bunalımın yıkıcı sonuçlarından sonra, kapitalist sistemi bir dengeye kavuşturup ona itilim kazandırmak amacıyla galip emperyalist devletler 1944 yılında bir anlaşma imzaladılar. Müttefik Kuvvetler olarak bilinen bu ülkeler, savaşın sonuna doğru savaşa dahil olan, savaşın başlangıcında ya seyirci kalan ya da Nazi Almanyası'nı örtülü bir biçimde destekleyen ülkelerdir. Nazi Almanyası ve Japonya'nın yenileceği artık çok açıktır ve Ekim Devrimi'nin etkisini frenlemek için dahil oldukları kesindir. Ancak kıta Avrupası Nazi faşizminin yarattığı yıkımı kolayından atlatacak durumda değildir. İnsan kaynaklarından teknolojiye, ekonomik altyapının inşasından sosyal yaşama kadar, her alanda üstünlüğü ABD'ye kaptırmış ve onun kanatları altına sığınmak zorunda kalmıştır. Başını ABD'nin çektiği ve dikte ettirdiği bu anlaşma Bretton-Woods Anlaşmasıdır.

Bu anlaşma ile, küresel planda kapitalist iktisadi düzenin kuralları ve işleyişi ile birlikte sınırları da belirlenmiştir. Uluslararası dayanışma ve ticaretin önemi vurgulanırken, siyasal planda asıl sorun Ekim Devrimi'nin etkilerinden korunmaktır. Bu, anlaşmanın ruhunu oluşturan en temel başlıklardan birisidir. Kapitalist-emperyalist düzenin küresel çapta örgütlenmesi ve bunun ihtiyaçlarının dönemin öne çıkan yeni emperyalist gücü ABD'nin karşılaması bir başka ana başlıktır. Daha sonra Marshall ve Truman doktrinleri ve yardımları ile bunun ne anlam ifade ettiği görülecektir.

Bu yeni stratejinin bir küresel askeri güçle perçinlenmesi gerekiyordu. Bunun sonucu olarak 1949 yılında NATO'nun do-

ğumu gerçekleşti. Yani emperyalist-kapitalist düzen küresel çapta iktisadi, siyasi ve askeri olarak, İkinci Dünya Savaşı'nın yarattığı yeni bir dengeyle kendisini yeniliyordu. Kuşkusuz bu ABD'nin dayattığı koşullar ve istemleri doğrultusunda gerçekleşiyordu. Bütün bunları kolaylıkla hayata geçirilebilmesinin gerisinde, ona karşı koyabilecek bir gücün olmaması vardı. ABD tarihinin en parlak dönemini yaşıyor, dünyadaki toplam üretimin yarısını tek başına yaratıyordu. Aynı Amerika bugün sanayi üretiminde Çin ve Avrupa Birliği'nin ardından ancak üçüncü sırada yer almaktadır.

Savaşın ardından dünya jandarması rolünü rakiplerine de kabul ettiren ABD, '70'li yılların başında yaşadığı ekonomik krizi ötelemek için dönemin Başkanı Nixon'un adıyla anılan Nixon kurallarını hayata geçirecek, aynı dönemde Vietnam savaşı ile ilk şoku yaşayacak ve yenilecekti.

1970'li yılların başında Nixon'un ekonomik önlemleri olarak da bilinen ithal mallara yüzde 10'luk ek vergi uygulaması, ABD emperyalizminin küresel kapitalist sistem içindeki rolüne ilişkin tartışmalı bir durum yarattı. Bretton-Woods anlaşmasının yaratmış olduğu denge çatırdamaya başlamıştı. Doların para birimi olarak altına ayarlanması ortadan kaldırılmış, bunu finans sektöründeki dev-

sa büyüme izlemişti. Üretim alanındaki kârı yeterli bulmayan finans sermaye bu alandan hızla uzaklaşmış, bütün yollar Wall Street'e çıkmaya başlamıştı.

ABD'de karşılıksız dolar basımı ve satışı ile başlayan bu süreç, ekonomik tüm göstergelerin alarm vermeye başladığı bir süreçtir. Kimi iktisatçıların "petrol krizi" diye de adlandırdığı '70'li yılların ortasındaki ekonomik krizin Bretton-Woods anlaşmasının ortadan kalkmasına yol açtığı iddia edilse de, bu tam olarak gerçeği yansıtmamaktadır. Bu süreç, sistemin kendini yeni bir ideolojik ve ekonomik disiplinle örgütlemesinin bir başlangıcı olmuştur. ABD'de Reagan, İngiltere'de Thatcher ve Almanya'da Kohl iktidarlarına giden süreçler, neo-liberal politikaların sorunsuzca hayata geçirilmesi için bir fırsata dönüştürülmüştür. Ayrıca Bretton Woods Sistemi'nin en temel enstrümanları olan IMF ve Dünya Bankası hala da kapitalist-emperyalist düzenin ekonomi-politiğini oluşturmakta, kurumsal kimlikleriyle sisteme hizmet etmektedirler.

Bugün ABD emperyalizminin yaşadığı ekonomik-politik çıkmazlardan hareketle gücü tartışılıyor olsa da, hala da rakiplerine karşı hemen her alanda üstünlüğü tartışmasızdır. Trump'ın gümrük vergilerini kimi metallerde yüzde 25'e kadar çıkarması ve Çin'e karşı başlattı-

ğı ticari savaş yeni bir şey değildir. Aynı ABD 1930'lu yıllarda da yüksek gümrük vergileri uygulamasının bir tarafıdır. Bugün de aynı şeyleri yapmakta, hızla insanlığı yeni bir yıkımın öncesi koşullara, 1930'ların dünyasına götürmektedir. 20. yüzyılda ele geçirdiği hegemonyasını sürdürürebilmek için, ihtiyaç duyduğu her yerde terörü ve savaş aygıtını harekete geçirmektedir.

Bretton-Woods Anlaşması'nın bir üçüncü özelliği, emperyalist ülkeler arasındaki çelişkileri yumuşatarak bir denge sağlamaktır. Bugünün ihtiyaçları üzerinden bakıldığında, bu anlaşmanın yarattığı dengenin ortadan kalktığı söylenebilir. Farklı emperyalist ülkeler ya da bloklar artık ABD emperyalizminin kurallarını tek başına belirlediği bu oyunu oynamaya karşılar. Kendileri de çıkarları doğrultusunda söz sahibi olmak istiyorlar. Küresel ekonomiden daha fazla pay almak, ekonomilerini yeni korumacı önlemlerle güvencede tutmak istiyorlar. Trump'ın hayata geçirdiği korumacı uygulamalar çok geçmeden diğer emperyalist güçlerin de başvuracağı bir politik argüman olacaktır.

Emperyalist ülkeler arasındaki çelişkilerin geride bıraktığımız yüzyıldaki dengeler üzerinden gidemeyeceği artık kesinleşmiş bulunuyor. Her ne kadar emperyalist-kapitalist düzen ABD'nin baş rol

oyunculugu olmadan sürdürülemez gibi görünse de, büyüyen çelişki ve çatışmalar halinde sonunda kopuşu getirecektir.

Bunun işaretleri çoğalmaya başlamıştır. NATO gibi bir askeri aparatın beyin ölümünün gerçekleştiğini söylemek, çelişkilerin vardığı boyutu anlamak açısından oldukça somut bir veridir. Yine başta Ortadoğu olmak üzere vekalet savaşları yürütmek hafife alınır bir şey değildir. Emperyalist güçler arası fay hatlarına taşıyabileceğinden fazla enerji yüklenmektedir. Bunun ne tür sonuçlar yaratacağı ise tarihsel deneyimlerden bilinmektedir. Olası bir yıkımın ardından, ne o şanlı burjuva demokrasileri, ne serbest ticaret ekonomileri, ne de kokuşmuş neoliberal argümanları ayakta kalabilme şansı bulabilecektir.

Günümüz dünyası yeniden hızla Bretton-Woods Anlaşması öncesi süreçlere ilerliyor. Emperyalist-kapitalist yıkım makinesi da zincirlerinden boşalmış bir şekilde onu takip ediyor. Silahlanma yarışı, emperyalist güçler arasındaki çelişkilerin giderek yönetilemez bir karakter kazandığını anlatıyor.

Kapitalizmin içinde debelendiği bü-tünsel krizi atlatamayacağı artık tüm belirtileriyle ortaya çıkmış durumdadır. Bu kez karşılarında Sovyetler Birliği'nin değil bizzat kendi kendilerinin olacağı ise bir başka açıklıktır. Bu hangi gücün hangi güçle çatışacağından bağımsız olarak böyledir. Böyle bir çatışma yaşanırsa, bu ilk etapta işçi ve emekçiler için büyük bir yıkım anlamına gelecek olsa da, diğer yanıyla devrimci mayalanmaların ve dinamiklerin ortaya çıkmasına ebelik yapacaktır.

Emperyalist-kapitalist sistem 21. yüzyılın ilk çeyreğinde artık yönetemeyeceği kesinleşmiş bir çok yönlü bunalımla boğuşurken, ne yazık ki dünya devrimci hareketi bu dönemi güçlü bir biçimde karşılayamamaktadır. Ancak dönemi karakterize eden bir başka olgu olarak, işçi ve emekçi kitlelerin özellikle son yıllarda daha da güç kazanan anlamlı çıkışları ve halk isyanları öne çıkmaktadır. Örgütsüzlüğüne ve kendiliğindenliğine rağmen ezilen halklar ve emekçiler cephesinden küçümsenmeyecek bir öfke ve tepki birikimi dışa vurmaktadır. Dönemin siyasal ruhunu, bir yanıyla emperyalist ülkeler arasındaki çelişkilerin derinleşmesi ve çatışma olasılıklarının artması, diğer yanını ise yaygınlaşan kitle hareketleri ve halk isyanları belirlemektedir. Bu süreç, "yeni devrimci akımların filizlenmesine, varolanların moral ve maddi açıdan toparlanmasına ve güçlenmesine uygun bir zemin" yaratmaktadır. Devrimci dinamikleri mayalayan bu zemini devrimci öncünün nasıl değerlendireceği yaşamal bir önem taşımaktadır.

Birleşmiş Milletler'in İdlib riyakarlığı

Suriye'ye karşı savaş için devşirilen, silahlandırılan, eğitilen, finanse edilen cihatçı terörün son kalesi İdlib'deki çatışmalar, Birleşmiş Milletler (BM) Güvenlik Konseyi'nin (GK) gündemine de taşındı. Bu gündemle toplanan GK, İdlib'de ateşkes çağrısı yaptı. Görünen o ki, 9 yıldır devam eden savaşa karşı kayda değer bir şey yapmayan BM, şimdi cihatçıların son kalesi düşmesini diye çaba harcıyor. Ateşkes çağrısı yapan GK, güya sivilleri koruma kaygısıyla hareket ediyor. Oysa bu iddia kaba riyakarlıktan öte bir anlam taşımıyor. İdlib'de yaşayan halkın cihatçı çetelerin zulmünden kurtarılması konusunu gündemine bile almayanların "sivilleri koruma" çağrılarına kim itibar eder?

Bu riyakarlık şaşırtıcı değil. Zira Çin-Rusya ikilisi dışında GK'da temsil edilen ABD, İngiltere, Fransa üçlüsü Suriye'ye karşı savaşın suç ortaklarıdır. Cihatçı terör belasını başta Suriye olmak üzere bölge halklarının başına bela eden de bu üçlüdür. Elbette AKP-saray rejimi, Körfez şeyhleri gibi kuklalarıyla birlikte... Nitekim ateşkes çağrısı da özünde cihatçıları kurtarma çabasından öte bir anlam taşımıyor, elbette uygulanabilecek olsaydı. Sivillerle ilgili tek kaygıları ise, mülteci akınının artacak olma-

sıdır. Bunun dışında siviller onları zerre kadar ilgilendirmiyor. Tersine, onların kurtarmak istedikleri cihatçı çetelerdir. Bunlar da yıllardan beri sivilleri toplu şekilde öldürüyorlar.

Çıkarları gereği cihatçı çetelere destek vermeyen Rusya-Çin ikilisi, ateşkes çağrısına karşı çıkmadı. Cihatçıların korunması, bu ikilinin Ortadoğu politikalarına uymuyor. Anlaşıldığı kadarıyla "sivillerin korunması" argümanının öne çıkarılmasına itiraz etmeyi gerekli görmemişler. Çağrının pratikte yankı bulma ihtimalinin düşük olması da, bu konuda Rusya-Çin ikilisini rahatlatmış olmalı.

AB'DE CİHAÇILARIN ARKASINDA

Güvenlik Konseyi ateşkes çağrısı yaparken, Avrupa Birliği (AB) de "İdlib uyarısı" yaptı. İdlib'deki çatışmalarla ilgili yazılı açıklama yapan AB Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikaları Yüksek Temsilcisi Josep Borrell ile AB Komisyonu kriz yönetimi sorumlu üyesi Janez Lenarcic, siviller için timsah gözyaşı döktüler. Bu ikili "sivilleri hedef alan bombardımanın durdurulması, sivillere insani yardımların erişiminin sağlanması, uluslararası insancıl hukuktan kaynaklanan sivillerin korunması kuralına uyulması" için çağrı

yaptı.

Çağrısı yapan AB şeflerinin paçalarından riyakarlık akıyor. Çünkü "sivillerin korunması, insancıl hukuk, insani yardımın ulaştırılması" gibi vurgular cihatçıların zulmü altında yaşayan sivil halk için istenmiyor. Tam tersine, İdlib'in bu caniler yönetiminde kalması için çaba sarf ediliyor. Tek korkuları, El Kaide'nin Suriye'deki bu son kalesi yıkıldığında AB ülkelerine göç edenlerin sayısında yaşanacak artıştır. Bundan dolayı Suriye yönetiminin İdlib'i cihatçı çetelerden kurtarmasını engellemeye çalışıyorlar.

AB şeflerinin riyakarlığı, cihatçıları koruyan-kullanan AKP-saray rejimiyle işbirliği yapmalarından da bellidir. Suriye topraklarının bir kısmını işgal eden, cihatçıları kullanarak İdlib'i ilhak etmek isteyen Ankara'daki işbirlikçilerine bir şey demedikleri gibi, El Kaide üssünün korunması için çırpınan, Suriye'yi savaşa tehdit eden AKP şefi T. Erdoğan'la birlikte çalışıyorlar. Hedefleri arasında bazı farklar olsa da, dertleri aynı; cihatçı terör üssünü korumak. Eğer öyle olmasaydı, Suriye yönetimiyle işbirliği yaparak İdlib'i El Kaide'den kurtarmak için çalışırlardı. O zaman hem daha az yıkım olur hem sivil kayıpların sayısı asgariye indirilebilirdi.

Rojavalı Kürt partileri ile Suriye hükümeti arasında anlaşma

Rojaşa üzerine Suriye hükümeti ve Kürt partileri, Rusya arabuluculuğunda görüşme gerçekleştirdi.

Rûdaw'da yer alan habere göre, Hmeymim ve Şam'da gerçekleşen görüşmelere dair, Demokratik Suriye Meclisi çatısı altında yer alan Suriye Kürt Demokrat Birlik Partisi'nin (Yekiti) Genel Sekreter Yardımcısı Mustafa Meşayih açıklamalarda bulundu. Rojavalı Kürt partilerin temsilcilerinden oluşan bir heyetin Suriye hükümeti ile görüş-tüğünü ve görüşmelerin Rusya'nın arabuluculuğunda gerçekleştiğini söyleyen Meşayih "Üçlü bir görüşme yaptık. Karşılıklı eleştiri, görüş ve önerilerden sonra her iki taraf da diyaloga hazır olduğunu vurguladı" dedi.

Suriye hükümeti adına Ulusal Güvenlik Danışmanı ve Esad'ın yardımcısı Ali Memlûk'ün görüşmede hazır bulunduğunu belirten Meşayih, "Her iki

taraf da siyasi müzakerelerin başlaması yönünde karar aldı. Anayasa, idare, eğitim, askeri konular, petrol meselesi ve diğer konularda uzmanlardan oluşan ortak komisyonlar kurulması kararlaştırıldı. Şam tarafından bu komisyonlarda bakanlık görevlileri yer alacak" diye belirtti.

Rusya'nın arabuluculuk rolü oynama, siyasi süreçte garantörlük yapma ve hükümetle görüşmeleri başlatma hususunda ciddi olduğunu belirten Mustafa Meşayih, Rusya'nın vaatlerinden bahsederek, diyaloga hazır olduklarını belirtti.

"GÖRÜŞMELERİN HENÜZ BAŞ HARFLERİNİ TARTIŞIYORUZ"

İlham Ehmed de görüşmelere dair yaptığı açıklamada, sürecin henüz daha başında olduklarının altını çizdi. Ehmed, şu ifadeleri kullandı:

"Hmeymim Üssü'nde Rus heyetle

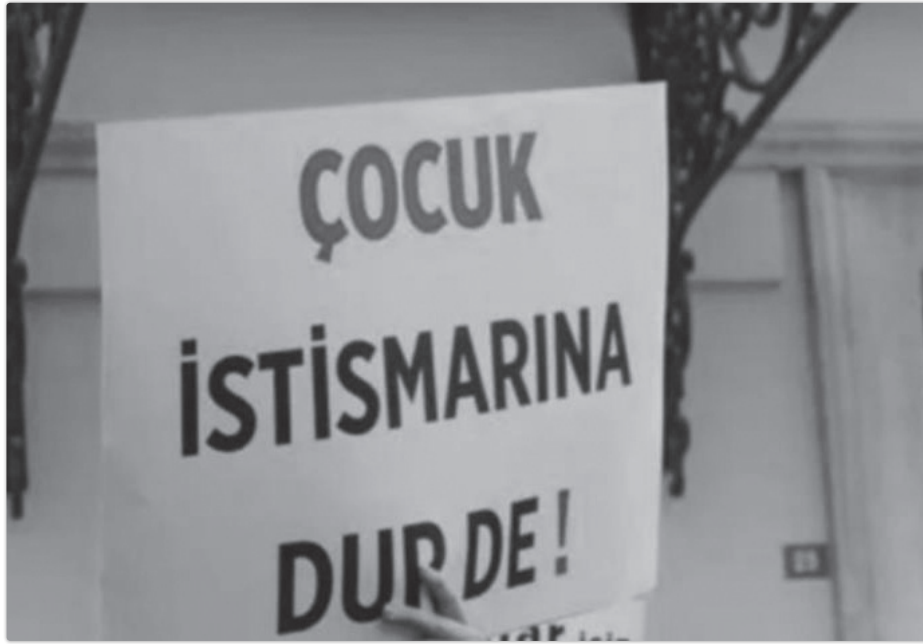
görüşmeler yapıldı. Rus temsilci, Suriye'nin kuzeydoğusunda geçtiğimiz yılın sonunda tüm taraflarla, Kürt parti liderleri, Arap ve Hristiyan isimlerle bir toplantı yaptıktan sonra Rusya Dışişleri Bakanlığı'nın teklifini getirdi. İlk oturumda birtakım sorular ele alındı. Bunların başında diyalogun nasıl gelişeceği, diyalogun bir parçası olup olmayacağı ve bu diyaloglar hangi çerçevede yapılacak gibi sorular yer aldı. Suriye hükümetiyle görüşmelerin henüz baş harflerini tartışıyoruz. Diyalogun ciddi müzakere aşamasına geçmesi, uzman komiteler aracılığıyla ayrıntıları tartışmak için bir gündem ve eylem planı oluşturmayı gerektirir. Hmeymim'deki görüşmelerden sonra ertesi gün Şam'a doğru yola çıktık. General Ali Memlûk (Ulusal Güvenlik Bürosu Başkanı) ile görüştük ve toplantıyı Rus temsilcinin huzurunda yaptık."

AKP'nin kadın ve çocuk düşmanı politikaları devam ediyor

2019 yılında açıklanan "Yargı Reformu Stratejisi Belgesi" kapsamında ilk paket Kasım ayında meclisten geçirilmişti. Şimdi sırada çok tartışılan infaz ve nafaka ile ilgili düzenlemeler içeren ikinci yargı paketi var. Tartışmaların iki temel başlığını "Nafakanın sınırlandırılması" ve "çocuk tecavüzcülerine verilmesi istenen af" oluşturuyor.

Düzenleme gündeme geldiğinde "Bir gün evli kalan erkeğin ömür boyu nafaka ödemek zorunda bırakıldığı, bu mağduriyetin sona erdirilmesi gerektiği" ileri sürülerek, çoğunlukla kadınlara tanınan nafakanın sınırlandırılması meşrulaştırılmaya çalışılmıştı. "Yoksulluk nafakası" cinsiyet belirtmeksizin, boşanma durumunda yoksulluğa düşecek tarafa ödenmesi gereken nafaka olarak tanımlanıyor. İşçi sınıfı ve emekçilerin yaşam standartlarının oldukça geri seviyelerde olduğu Türkiye'de, bu sınıftan kadınlar haliyle ülkenin en yoksul kesimlerini oluşturuyor. Nafaka da doğallığında en yoksul taraf olan kadınlara veriliyor. Hâlihazırda, kadınlar gelir sahibi olduğunda, kendi isteğiyle işten ayrıldığında, emeklilik durumunda, yeniden evlendiğinde ve mahkemenin takdirince "kusurlu" sayıldığında nafaka alamıyor. Nafaka alma koşulları olabildiğince sınırlı ve başta kadınların boşanmasının önünde hukuksal, kültürel, ekonomik vb. pek çok neden bulunuyor. Çalışma yaşamına katılmadık engeller hesaba katıldığında nafaka, emekçi kadınlar için bir hak olarak görülüyor. Yoksulluk nafakasının bir hak düzeyinde kabul edilmesi gerçeği bir yana, bugün AKP şahsında bunun dahi gasp edilmeye çalışıldığını görmekteyiz.

Kadın düşmanı politikaların yürütücüsü dinci-gerici AKP'nin kadın haklarına saldırıları niteliğindeki nafakanın sınırlandırılması girişimi elbette ki yeni değil. Öncesinde 2015'te "Aile Bütünlüğünü Olumsuz Etkileyen Unsurlar İle Boşanma Olaylarının Araştırılması ve Aile Kurumunun Güçlendirilmesi İçin Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Meclis Araştırması Komisyonu" kurulmuş ve 2016'da raporunu açıklamıştı. Rapor, yine nafakanın sınırlandırılmasını içeriyordu. Hazırlıklarında sona gelinen ikinci yargı paketiyle kadın haklarına yönelik saldırılara kalınan yerden tam gaz

devam edileceği bir kez daha ilan edilmiş oldu.

ÇOCUK TECAVÜZCÜLERİNE AF

İkinci yargı paketinde en çok tartışılan ve tepki gösterilen bir diğer başlık ise çocuklara yönelik istismarın, evlilik kurumu üzerinden meşrulaştırılma adımı oldu.

Zira AKP iktidarı, geleneksel değer yargıları, sorunsuz birliktelik, mağdurun şikâyetçi olmaması, ceza halinde "aile" yapısının bozulacağı vb. gerekçelerle tecavüzcülere af öngörüyor. Nafakanın gasp edilmesine yönelik algı operasyonları, benzer şekilde çocuk istismarcılarına af düzenlemesinde de kullanılıyor. Erken evlilik/küçük yaşta evlilik, akran evlilikleri mağdurları denilerek, tecavüz meşrulaştırılıyor. Kadınların ortada kaldığı, rızaya dayalı birliktelikten doğan çocukların mağdur edildiği ileri sürülerek tecavüz yasal güvenceye kavuşturulmak isteniyor.

Dinci-Gerici AKP iktidarının çocuk istismarına yönelik teşvik ve güvence arayışları yeni değil.

Zira daha önce hazırlanan ve kadın ve çocuk haklarına yönelik saldırı politikalarının özet belgesi niteliğindeki Boşanma Komisyonu raporu da çocuk istismarcısının, tecavüz ettiği çocukla 5 yıl boyunca evlilik sürdürmesi durumunda denetimli serbestlikten yararlanabilme hakkı içeriyordu. Şimdi, Boşanma Komisyonu raporunun devamı niteliğindeki yargı pa-

ketlerinde istismara af tekrar karşımıza çıkarılıyor.

AKP, çocuk istismarını olağanlaştıran, teşvik etmeye ve istismarı güvence altına almaya dönük düzenlemeleri sürekli gündemde tuttu. Sergilediği yoğun çabalarla, kadın ve çocuk haklarının geriye götürülmesinde önemli bir mesafe aldı. Örneğin, 2009 Milli Eğitim Bakanlığı yönetmelik değişikliğiyle lise ve ortaokul öğrencilerinin nişanlanmasını serbest bıraktı. 2012 yılında getirilen 4+4+4 eğitim modeli, ilk dört yıldan sonra kız çocuklarının okuldan alınmasına, örgün eğitimin zorunlu olmaktan çıkarılmasına olanak tanıdı. 2014'te Ceza Kanunu'nda yapılan değişiklikle beden ve ruh sağlığında bozulma kavramı ağırlaştırıcı unsur olmaktan çıkarıldı. 2015'te Anayasa Mahkemesi kararıyla Türk Ceza Kanunundan çıkarılan "Resmi nikâh olmadan imam nikâhı yapılması" ve "evlilik cüzdanını göstermeden imam nikâhı yapılması" suçları yönetmelikten çıkarıldı. 2016'da Anayasa Mahkemesi üzerinden çocuklara yönelik cinsel istismar suçunu düzenleyen TCK'nin 103. maddesinde "15 yaşını tamamlamamış her çocuğa karşı gerçekleştirilen her türlü cinsel davranışın cinsel istismar sayılacağına" ilişkin hüküm iptal edildi. Kasım 2016'da TCK'nin "Çocukların Cinsel İstismarı" konulu 103. maddesinin AYM tarafından iptal edilen ilk iki fıkrasındaki cezalar kademelendirildi ve 15 olan rıza yaşı aşındırılarak, 12 yaşa düşürüldü. Bu süreçte AKP bir kez

daha "Cebir, tehdit, hile veya iradeyi etkileyen başka bir neden olmaksızın işlenen cinsel istismar suçlarında mağdurla evlenenlerin cezalarının affı"na olanak tanınması önerisini meclise sundu. Öneri toplumsal muhalefetin, kadın örgütlerinin yoğun baskısıyla geri çekilmek zorunda kaldı. Saldırlara devam edilerek, 2017'de müftülüklerle resmi nikâh kıyma yetkisi verildi. Bu düzenlemeyi de içeren nüfus hizmetleri kanununda yapılan değişiklik aynı zamanda sağlık personelinin takibi dışında doğan çocukların doğum bildirimlerinin nüfus müdürlüklerine sözlü beyanla yapılmasını içeriyordu.

Hatırlanırsa, 2017 yılında 5 ayda Kanuni Sultan Süleyman Hastanesi'nde, yaşları 18'in altında 39'u Suriyeli 115 çocuğun hamile olduğu raporları kayıtlara geçmemiş ve emniyete yapılması gereken bildirimler yapılmamıştı. Durum bir hastane çalışanının yoğun çabalarıyla gün yüzüne çıkarılmıştı. Hastanede çalışan sosyal hizmet uzmanı şikâyetinde bulunmuş fakat savcılığın soruşturma talebi valilikçe uygun görülmemişti. İstismar fiili olarak sümen altı edilmeye çalışılmıştı.

8 MART KAVGA ALANLARINDA "İSTİSMARA AF" FI ENGELLEVELİM!

Nice bedelle kazanılmış 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nün öngünlerindedir. Dinci-gerici AKP iktidarı dönemi boyunca kadın ve çocuk haklarında önemli ölçüde geriye gidildiğine tanıklık etmekteyiz. Kadın örgütlerinin yoğun muhalefetiyle istismar yasası girişimleri boşa düşürülmüştü. Fakat gelinen yerde istismarının yargı zırhına kavuşması tekrar gündemde!

Bu açıdan 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü hazırlıkları çerçevesinde çocuk istismarına yönelik af, nafakanın sınırlandırılması gibi güncel saldırılar karşısında bilinçlendirme faaliyetleri yürütmek ve mücadeleyi büyütme önemli bir yerde duruyor. 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü eylemleri çocuk ve kadın istismarına getirilecek affı engellemenin alanlarına dönüştürülmelidir. Kazanılmış hakların gaspını durdurmak örgütlü bir mücadeleden, kalıcı hale getirmekse köklü bir sistem değişikliğinden geçmektedir. 8 Mart alanlarında bunun için bu- luşalım.

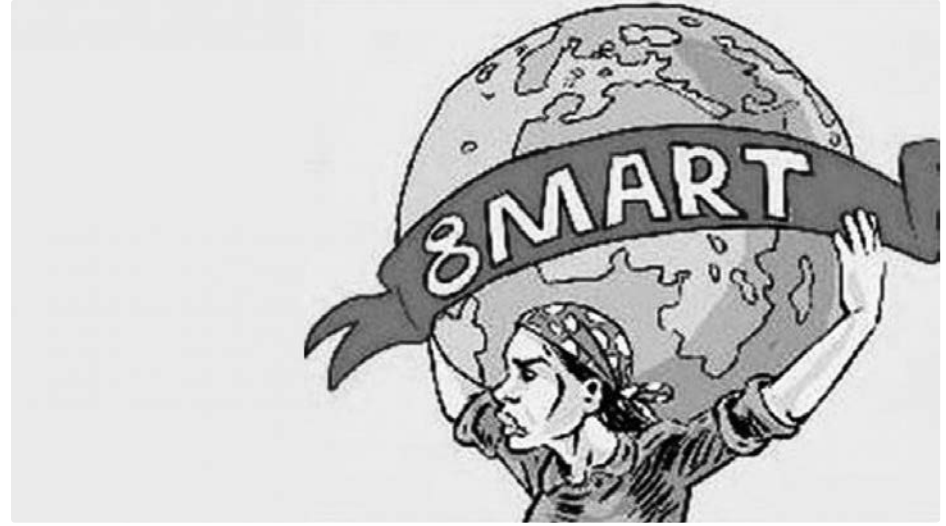
Özgürlük, eşitlik ve insanca bir yaşam için sosyalizm!

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nün ön günlerindedir. Tüm dünyada kapitalist sisteminin krizinin derinleştiği, emperyalistlerin çıkarları doğrultusunda kirli savaş politikalarını arttırdığı bir dönemdedir. Dünyanın dört bir yanında işçiler, emekçiler, kadınlar, ezilen halklar sömürü, baskı, sosyal yıkım politikaları vb. karşıtı talepleriyle sokaklara çıkıyorlar. İşçi sınıfının mücadele günlerinden olan 8 Mart da başta kadınlar olmak üzere tüm işçi ve emekçilerin sokaklara çıktığı, taleplerini haykırdığı bir gün olacak.

AKP iktidarı her alanda iflas eden politikalarını daha da saldırganlaşarak sürdürmektedir. Kardeş halklara yönelik kirli savaş politikalarını sürdürmekte, sermayenin çıkarları doğrultusunda İdlib'de, Libya'da yayılcı-saldırgan zihniyetle hareket etmektedir. Yolsuzluk, rüşvet, talan ve kirli savaşa dayalı politikalarını işçi ve emekçilere baskı ve zorbalıkla kabul ettirmeye çalışmaktadır. Ekonomik krizi sermaye için fırsata çevirecek adımlar bir hayata geçirilmekte, işten atmalar, düşük ücretler, her gün ağırlaşan vergi yükleri ve zamlarla işçi ve emekçilerin

beli bükülmektedir. Bu saldırı politikalarının en ağır faturası ise işçi-emekçi kadınlara kesilmektedir.

Sömürü düzeninin devamı için kendisine uysal köleler arayan AKP iktidarı tüm toplumu gericiliğin, yoz kültürün pençesine almaya çalışmaktadır. Bu politikalarından da en çok kadınlar etkilenmektedir. AKP iktidarı, sömürü düzenine kan taşımak için kadının ezilmişliğini besleyecek söylemleri ve uygulamaları hayata geçirmektedir. Bulduğu her fırsatta kadın ve çocuk düşmanı politikalarını hayata geçirmek için adımlar atmaktadır. Yakın dönemde bununla ilgili bir dizi gelişme yaşanmıştır. Örneğin, sözde bir profesör Elazığ depresinin gerçekleşmesini çocuk yaşta evliliklerin yasaklanmasına bağlamıştır. Çocuk istismarının, nafaka hakkının gasp edilmesinin önünü açacak uygulamalar yargı paketleri içerisinde hayata geçirilmeye çalışılmaktadır. Katliam boyutlarına ulaşan kadın cinayetlerini durdurmak için gerçekleşen kitlesel eylemler karşısında iktidarın pervasız söylemleri, yargı önünde ise katillere, tecavüzcülere iyi

hal indirimleri devam etmektedir.

Kısacası, içerisinde yaşadığımız sömürü düzeni işçi ve emekçi kadınlara çifte sömürü, baskı ve ölüm dışında bir şey sunmamaktadır. Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu olarak başta emekçi kadınlar olmak üzere tüm işçi ve emekçileri kadınların gerçek kurtuluşu olan sosyalizm mücadelesini büyütme çağırıyoruz. 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü

nünde alanlarda olalım, mücadele taleplerimizi yükseltelim. Kadın cinayetlerine, gericiliğe, baskıya, ağır çalışma koşullarına, çifte sömürüye karşı eşitlik, özgürlük ve sosyalizm taleplerimizi hep birlikte haykıralım!

Yaşasın 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü!

Kadın olmadan devrim olmaz, devrim olmadan kadın kurtulmaz!

BAĞIMSIZ DEVRİMCİ SINIF PLATFORMU

Çin'in Vuhan Kendinde başlayan ve 30 ülkeye yayılan Koronavirüs'ten etkilenenlerin sayısının on binlere ulaştığı söyleniyor. Ölüm sayısında henüz bir netlik olmasa da binin üzerinde kişinin yaşamını yitirdiği duyuruldu. Virüsten etkilenenlerin ve yaşamlarını yitirenlerin çoğunluğunu Çin vatandaşları oluşturuyor. Virüsün ortaya çıkması Çin'de tüketilen yabani hayvanlara bağlansa da kuşkusuz bu kadar yayılması ve insanların yaşamına mal olması yalnızca buna bağlanamaz. 21. yüzyılda tıp, teknoloji ve bilimin bu kadar geliştiği bir dönemde salgın hastalıklardan hala kitlesel insan ölümlerinin yaşanması başlı başına kapitalist sistemin insana verdiği değerlerin bir özeti oluşturuyor. Peki neden?

Çin dünyanın en kalabalık ülkesi. Aynı zamanda kapitalistler için bir sömürü, yani ucuz "iş gücü cenneti." Salgın hastalıklar söz konusu olduğunda en büyük önlem bugün tartışıldığı gibi geliştirilecek bir ilaç değil önleyici- koruyucu sağlık hizmetleridir. Bu, işçi ve emekçilerin yaşam koşullarının insani olarak düzenlenmesi, insani olarak barınma, beslenme ve bir dizi temel ihtiyaçların

Kapitalizm ve Koronavirüs

karşılanması ile birlikte sağlık güvencesine sahip olması ile sağlanabilir. Yani parasız, ulaşılabilir, eşit bir sağlık hizmeti salgın hastalıkların etkilerini en aza indirebilir. Çin'in bir ucuz iş gücü cenneti olduğunu ve insanların günde ortalama 15 saate yakın çalıştığını düşünecek olursak; insanların en temel hakları olan beslenme, barınma, yaşanabilir konut, sağlık, eğitim gibi haklarının para ile satıldığını, ulaşılmasının zor olduğunu söyleyebiliriz. Kapitalist sistemde insanın değeri de tam olarak bu değil midir? Ertesi güne yetecek kadar beslenme, barınma, dinlenme, sağlık... Dahası, kapitalizm koşullarında "sağlık hakkı da" alınıp satılabilir bir meta olarak görülür. Bu nedenle Koronavirüse karşı geliştirilmesi planlanan ilacının/ilaçlarının yarınlara ilaç tekelleri için önemli bir pazar olacağından kuşku duymamak gerekir.

Koronavirüs salgınında yaşanan bir önemli gelişme de salgının başladığı

anda, bu kadar çok yayılmadan önceleri bir doktor tarafından fark edilmesidir. Li Wenlang isimli doktor bir muayene sırasında virüsü fark etmiş ve durumun ciddiyetini anlamıştır. 30 Aralık'ta meslektaşlarının kullandığı bir sosyal medya platformunda salgınla ilgili mesaj gönderir ve hastalık için koruyucu giysiler giyilmesi gerektiği, ulusal düzeyde önlem alınması gerektiğini belirtir. Gönderinin sosyal medyada yayınlanması üzerine Çin polisi Dr. Li'yi gözaltına alır ve tehdit eder. Yedi kişi ile birlikte Dr. Li'ye "toplumsal düzeni bozma ve söylenti yayma" iddiası ile soruşturma açarlar. Hatta Çin Ulusal Güvenlik Departmanı yetkilileri Dr. Li'ye hazırladıkları bir mektubu imzalamasını isterler. Mektupta "Sizi uyarıyoruz: Aynı küstahlık ve inatla bu yasadışı faaliyete devam ederseniz hakkınızda işlem yapılacaktır - anlaşıldımı?" yazdığı, Li'nin ise baskı ve tehdit nedeniyle mektubu imzaladığı belirtiliyor.

Dr. Li gözaltına alınıp bırakılmasından bir hafta sonra muayene sırasında kapıldığı Koronavirüs sonucu yaşamını yitirir. Daha ilk anda tedbir alınması gerektiğini duyuran bir doktorun bu denli baskı ve saldırıya maruz kalması da kapitalist sistemin insana verdiği değeri gözler önüne seriyor. Baskı ve saldırı yerine daha ilk anda önlemler alınsaydı salgının bu denli yayılması ve insan yaşamına mal olmasının önüne geçilebilirdi.

Öyleyse sorun yalnızca hastalıklar ve virüslerde değil kapitalist sistemin yürüttüğü kirli politikalarda aranmalı. Bilim kurgu filmlerinde yayılan virüslerin insanlığın sonunu getirdiğini çokça izledik. Ancak insanlığın sonunu virüsler değil, kapitalist barbarlığın insanlık üzerinde uyguladığı kar odaklı politikaları hazırlıyor. En temel yaşam hakkı dahi kapitalist sistemde bir sektörün, bir pazarın konusu olarak görülüyor. Bu sistem yıkılmadıkça işçi ve emekçiler, yoksul halklar salgın hastalıklarla veya kapitalizmce "doğal felaket" olarak gösterilmeye çalışılan sorunlarla boğuşmaya devam edecek!

İ. Y. GÜN

Neoliberal politikalar ve eğitimin piyasalaşması

6-7 Aralık 2019'da İstanbul'da düzenlenen Eğitim Hakkı Çalıştayı'nda Devrimci Gençlik Birliği (DGB) adına yapılan sunumdur...

Kapitalist sistem dünya ölçeğinde ekonomik, sosyal ve siyasal boyutları olan çok yönlü bir kriz yaşıyor.

70'li yıllarda 3. Büyük Bunalım kendini hissettirdiğinde, kapitalistlerin buna yanıtı neo-liberal politikaları devreye sokmak oldu. Geçmiş dönemde kapitalist refah devleti ya da "sosyal devlet" adı altında verilen kamu hizmetlerinin piyasalaştırılması, alınıp-satılan birer metaya dönüştürülmesi bu neo-liberal politikaların en önemli ayaklarından biriydi. Kapitalistler kamusal alanı rantta açarak, yeni piyasa alanları yaratıp kar oranlarını yükselteceklerini ve böylece yaşadıkları krizi aşacaklarını düşünüyorlardı. Yıllık 2 trilyon doların üzerinde bir pazara sahip olan eğitim alanı da piyasaya açılacak kamusal hizmetlerin başında geliyordu.

Kamusal alanları piyasaya açan bu sürecin en önemli ayağı ise GATS (Uluslararası Hizmet Ticareti) anlaşması oldu. 1994 yılında imzalanan bu anlaşma ile DTÖ (Dünya Ticaret Örgütü) üyesi 144 ülkeden 40'ı eğitimi uluslararası pazara açtıklarını ilan ettiler. GATS ile birlikte eğitimin yanı sıra sağlık, ulaşım, iletişim gibi kamusal hizmetler de uluslararası pazara açılmış oldu. Türkiye de bu anlaşmanın imzacılarından biriydi.

Ülkemizde ise neo-liberal politikaların GATS anlaşmasından da önce, 12 Eylül askeri darbesi ile yürürlüğü girdiğini biliyoruz. Ve yine eğitimdeki neo-liberal dönüşümün ilk önemli adımı olan YÖK'ün kuruluşu da 12 Eylül darbesinin hemen sonrasındır. YÖK'ün kuruluşu ile birlikte bir yandan toplumsal muhalefetin önemli bir bileşeni olan gençlik susturulmaya çalışılırken diğer yandan üniversite sermaye iş birliğinin ilk adımları atılmıştır.

Üniversite sermaye iş birliği ise hem eğitimin piyasalaştırılması, hem de üniversitelerdeki bilimsel üretimin toplumun çıkarı için değil, sermayenin ihtiyaç ve çıkarları doğrultusunda gerçekleştirilmesi anlamına gelmektedir. Bunun ilk nüveleri ise sermayedarlar için yüklü bir maliyet olan AR-GE (Araştırma-Geliştirme) projelerinin üniversitelere kurulan

teknopark ve teknokentler üzerinden yapılması oldu.

Üniversite eğitiminin piyasalaştırılmasında önemli bir diğer adım ise; dönemin YÖK başkanı İhsan Doğramacı'nın vakıf adı altında ilk özel üniversite olan Bilkent Üniversitesi'nin kurmasıdır. Özel üniversitelere ilk andan itibaren ücretsiz arazi başta olmak üzere birçok kolaylık sağlanmıştır. Özellikle AKP dönemi ile birlikte özel üniversite sayısında yoğun bir artış yaşanmıştır. Bugün toplam 204 üniversitenin 77'si özel üniversitedir.

Sadece özel üniversitelerde değil, üniversite eğitiminin tüm alanında eğitim bir metaya dönüşürken öğrenciler müşteri haline getirilmiştir. Barınmadan beslenmeye, ulaşımından eğitim materyallerine kadar her şey bu pazarda alınıp-satılan metaya dönüştürülmüştür. Öyle ki, devlet üniversitelerinde bile bu temel ihtiyaçları karşılamak ciddi maliyetlere mâl olmaktadır.

Bugün devlet üniversiteleri, Tıp Fakülteleri'nin hastanelerini birer şirket gibi işletip buradan kâr elde etmektedir. Kampüsleri *BurgerKing*, *Starbucks* gibi tekellere açarak buralardan döner sermayelerini oluşturmaktadırlar. Öyle ki, Hacettepe Üniversitesi rektörü mezuniyet töreni konuşmasında "hastanemiz o kadar iyi iş yapmıştır ki, maddi açıdan okulumuzu çok rahatlatmıştır" deme cüreti göstermiştir. Aslında bu durum üniversitelerin tamamen ticari bir işletme

gibi kâr odaklı bir yapı olarak ele alındığının göstergesidir.

Bununla bağlantılı olarak "üniversitelerin mali özerklikleri olması" tartışması; devlet tarafından yapılan yatırımların durdurularak üniversitelerin kendi bütçelerini kendilerinin yaratmaları bakımından başka bir anlam ifade etmemektedir. Döner sermayeler, öğrenci katkı payları ve yaz okulu ücretleri bu politikanın birer yansımalarıdır. Ama söz konusu olan üniversitelerin bilimsel özerkliği olduğunda kapitalistler bunu her yolla engellemek için elinden geleni yapmaktadır. Üniversite eğitimi ve toplamında eğitimin tamamının niteliği günden güne yok olmaktadır. Bilimsel araştırmalar sadece sermayenin çıkarları ve ihtiyaçları doğrultusunda yapıldığında ödenek ve alan bulabilmektedir. Üniversitelerde bunlara göre bölüm açılmakta veya kapatılmaktadır.

GATS ile hızlandırılan neoliberal politikaların yükseköğrenim için en önemli ayağı Bologna süreci olmuştur. Bunun yanında eğitimde Avrupa Birliği ile uyum süreci başlatılmıştır. 1999 yılında İtalya'nın Bologna kentinde 29 ülke ile başlayıp daha sonrasında 46 ülkenin imzacısı olduğu Bologna Bildirgesi eğitimi yeniden yapılandırarak sermayenin geleceğini garanti altına almayı ve ucuz iş gücü yaratmayı hedeflemektedir. Bu kapsamda üniversitelerin müfredatları, yönetim şekli ve finansı Bologna süreci-

nin parçası olan ülkelerle denkleştirilmeye çalışılmaktadır. 2001 yılında Türkiye de bu sürecin parçası olmuştur. Bologna süreci ile "yükseköğrenim kurumlarında danışma kurulları kurulması hakkında yönetmelik taslağı" hazırlanmıştır. Sermaye düzeni tarafından; "Üniversitenin fiziksel ve yapısal konuları, eğitim-öğretim ve araştırma program ve politikaları, üniversite geliştirme stratejisi vb. konularda dış paydaşların görüş, öneri ve desteklerini almayı hedefliyor" şeklinde gerekçelendirilen danışma kurullarının içerisinde ilin belediye başkanları, sanayi ve ticaret odası başkanları bulacaktır. Bu da sermayenin üniversiteleri doğrudan denetleyeceği mekanizmalar oluşturmak demektir. Bu kurulla birlikte dekanlar, rektörler ve iş adamları üniversitelerin ve bilimin kaderini belirleyecektir.

Toplam olarak özetleyecek olursak; eğitim bugün dünya pazarında sermayedarlar için önemli bir kâr alanıdır. Bugün her ilde en az bir devlet üniversitesi vardır. Mantar gibi türeyen tek bina halinde başta İstanbul'da olmak üzere özel üniversite sayısı almış başını gitmiştir. Eğitimin bilimsel içeriği ve niteliği neredeyse tamamen ortadan kalkmıştır. Özellikle AKP dönemi ile bu sorun daha da derinleşmiştir.

Bugün AKP şefleri "eğitimde harçları kaldırdık, artık öğrencilerimiz harç ödememekte" naraları atsa da harçların sadece ismi değiştirilip "öğrenci katkı payı" ödemesine çevrilmiştir. 2 üniversite okumaktaysanız, artık yıla kalmışsanız veya ikinci öğretim kapsamında eğitim görüyorsanız bu paraları ödemek zorundasınız. Birçok okul bütünleme sınavlarını kaldırmış veya bir sonraki öğretim yılının başına koyarak öğrencileri yaz okullarına mahkûm etmişlerdir. Yaz okulu için ise her ders başına ve AKTS'sine göre fahiş fiyatlarda para ödemek zorundayız. Eğitim materyalleri, barınma, beslenme, ulaşım gibi temel ihtiyaçların hepsi bizlerin omzuna yüklenmektedir. Kampüslerde neredeyse attığımız her adım için para öder hale geldik. Artık birçoğumuz eğitim hayatımızı devam edebilmek için parttime işlerde çalışmak zorunda kalıyoruz. Öyle ki, okul ve derslere ayırdığımız vaktin daha fazlasını çalışmaya ayırmak zorunda kalıyoruz.

Piyasacı eğitim ve üniversiteler

Dünyada açlık ve sefalet gün geçtikçe artarken, kapitalistler toplumsal yaşamın her alanından nemalanmaya çalışıyor. Bunun bir boyutu ise üniversitelerde yaşanıyor. Üniversiteler bugün bilimsel ve nitelikli eğitimin oldukça uzağında, salt ticarethaneye dönmüş durumda. Eğitim alanından nemalananlar gelirlerini milyonlara çıkarırken gözlerini şimdi de öğrencilerin temel ihtiyaçları üzerinden elde edecekleri kara dikmiş durumdadır.

İstanbul Üniversitesi'nde yaşanan gelişmeler ise buna bir örnektir. Rektörlük önce 2, 65 TL olan yemek ücretini 3.5 TL'ye çıkardı, üstüne pervasızca 3 öğün olan yemeği tek öğüne indirmek istedi. Öğrencilerden gelen yoğun tepkilerin ardından karar iptal edildi. Elbette bu yaşananlar salt İstanbul Üniversitesi ile sınırlı değil. İstanbul Teknik Üniversitesi'nde de yemek boykotu hala devam ediyor.

Tüm bu sorunlar öğrencilerin hem psikolojisini hem de toplumdaki yerini

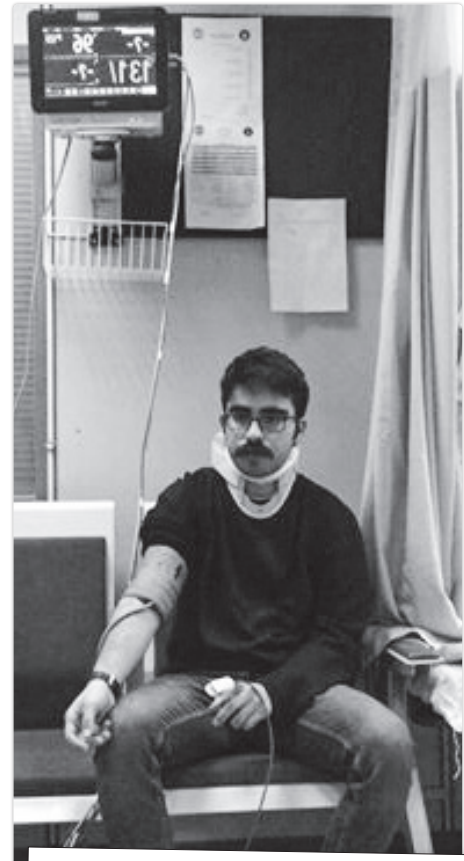
etkilemektedir. Genç işsizlik oranıyla birlikte genç intihar oranı da artmışken, İstanbul Üniversitesi'nden Sibel Ünlü, Binali Yıldırım Üniversitesi'nden M.B., Gazi Üniversitesi'nden N.G. adlı öğrenciler aynı zaman diliminde intihar etti. Yoksunluk, yoksulluk ve geleceksizlik derinleştikçe öğrenciler bunalıma sürükleniyor.

Eğitimde var olan sorunlar git gide ağırlaşırken bu alana yönelik girişimler sadece sermayedarlara imkân sağlıyor, yapılan işlemler ise eğitimde piyasacılığı tırmanlandırıyor. Şu an İstanbul'da özel üniversiteler, fakülteler yüzü geçmiş durumda. Bu üniversiteler çoğu apartman görünümünde ve herhangi bir işlevi yok.

Öğrenciler için artık "üniversite" pek bir şey ifade etmiyor. Türkiye Üniversite Memnuniyet Araştırması Raporu'na göre öğrenci memnuniyet oranı son yıllarda en düşük seviyesinde. Raporla Tıp Fakültesi de dahil 30 ayrı fakültede öğrenim gören öğrenciler eğitim açısın-

dan mutsuz olduklarının ifade ederken; İlahiyat fakültesi öğrencilerinin "bizim iş güvencemiz var" ve "rektör bizden" ifadeleriyle memnun olduklarını belirttiği söyleniyor. Aynı rapora göre öğrencileri memnun edebilen 10 üniversite var. Bu üniversitelerin 7'si özel üniversite iken sadece 3'ü devlet üniversitesi. Yine 188 üniversiteden 6'sı devlet, 8'i özel olmak üzere sadece 14'ü akademik eğitim veriyor. Bu oranlara bakıldığında eğitimde yaşanan eşitsizliğin derinliği görülebiliyor. Yani öğrenciler, sadece paraları varsa iyi eğitim görebiliyor. Yoksa en temel haklardan biri olan yemek bile reva görülüyor. Yine aynı rapora göre 188 üniversiteden 122'sinin eğitimi yetersiz ve niteliksiz. Üniversitelerin %61'i öğrenme imkânı ve kaynaklar bakımından oldukça sıkıntılı. İstanbul Üniversitesi rektörü Mahmut AK'ın 491 bin TL'lik mobilya aldığı düşünürsek, hem eğitime ayrılan bütçenin nereye gittiğini hem de eğitimde yaşanan tarumarın sebebi kolaylıkla anlaşılabilir.

İstanbul Üniversitesi'nde öğrencilerin tepkisi her ne kadar yemek sorunu üzerinden gelişse de, genel itibarıyla üniversitelerdeki eğitimin çürümüşlüğü ve yozlaşmışlığını gözler önüne sermiştir. Kapitalizm, sorgulamayan ve tek düzey "akademik" eğitimi dayatmakta, bununla beraber eğitimi her geçen gün daha da piyasalaştırmaktadır.

Faşizme geçit vermeyeceğiz!

9 Şubat'ta Devrimci Liseliler Birliği'ne sosyal medya aracılığı ile ulaşan, kendini liseli olarak tanıtan, Ankara/Sincan'da yaşadığını ve bizlerle tanışmak istediğini söyleyen bir mesaj aldık. Liseliyle tanışmak için buluşma kestik. Buluşma yerinde biraz beledikten sonra kim olduğunu bilmediğimiz faşist bir grup tarafından saldırıya uğradık. Saldırganlardan bir tanesi yanımıza gelerek, "kimi bekliyorsunuz" dedi ve ardından saldırıya başladı. Hemen ardından, arkamızdan 4-5 kişi daha geldi ve bizi yere düşürüp tekmelemeye başladılar. Bir süre sonra çevrede bulunan insanların tepki göstermesi sonucu kaçtılar.

Bu saldırı yaşanmadan 2 hafta önce devrim okulları gerçekleştirdik ve güçlü geçti. Ardından faşist gruplar tarafından saldırıya uğradık. Bu saldırının devlet eliyle, teşvikiyle yapılmış bir saldırı olduğunu biliyoruz. Saldırının siyasal faaliyetimizi sekteye uğratmak, gözümüzü korkutmak için yapıldığını biliyoruz. Ancak çabaları boşa düşmüştür. Yapılan saldırı gözümüzü korkutması veya bizi sindirmesi şöyle dursun, bizleri daha da güçlendirmiş ve siyasal faaliyetimize dört elle sarılmamızı sağlamıştır. Hiçbir zaman faşist baskılara boyun eğmemiş devrimci önderlerin mirasçıları olarak, faşizme geçit vermeyeceğiz!

ANKARA DLB

Eğitim tarikatların arka bahçesi durumunda!

AKP iktidarı her seferinde belirttiği gibi kindar ve dindar nesil yaratma çabalarını aralıksız sürdürüyor. Bu nedenle "ağaç yaşken eğilir" mantığı eğitim kurumlarının mottosu olmuş durumda. Anadolu, fen bilimleri gibi liselere bütçe ayrılmazken İmam Hatip okulları mantar gibi çoğalıyor, biyoloji kimya gibi derslerin içerikleri bile gericileştiriliyor, dini dersler arttırılıyor.

Dinci-gerici AKP iktidarının bu konuda devreye soktuğu bir diğer araç ise gün geçtikçe palazlandırılan dini vakıflar, tarikatlar oluyor. Özellikle ortaöğretimde Milli Eğitim Bakanlığı uzun zamandan beri bu gerici kurumlar ile protokoller imzalıyor. MEB'in ortak protokollere imza attığı vakıf/kurum isimleri genel olarak şöyle: Ensar Vakfı, TÜGVA, Hizmet Vakfı, İlim Yayma Cemiyeti, Hayrat Vakfı...

MEB bu kurumlar ile "değerler eğitimi" adı altında protokoller imzalıyor. Bu gerici gurupların yetkileri ise okullarda stant açmak, kulüp kurmak, "sosyal" aktiviteler gerçekleştirmek, geziler düzen-

lemek, konferans ve söyleşi gerçekleştirmek olarak özetlenebilir. Yapılan tüm bu etkinliklerin içeriğini tahmin etmek zor değil. Bu konuya dair Anayasa'nın, 'Kamusal eğitim devletin temel sorumluluğudur. Eğitimci niteliği taşımayan kişi ve kurumlara devredilemez' maddesine dayandırılarak açılan tüm davaların ise fiiliyatta boşa düşürüldüğünü görüyoruz. Çünkü bir başka isimle başka bir vakıf kurup yollarına devam etmek onar için hiç de zor olmuyor. Bu gerici vakıflar da yaşanan sayısız cinsel istismar, tecavüz ve şiddet gibi olayların ayyuka çıkması da onlar açısından bir engele dönüşmüyor. Çünkü devlet bizzat yaratmak istediği dindar ve kindar neslin buralardan geçmesi gerektiğinin bilincinde olduğu için olup bitenlere çanak tutuyor. Ensar Vakfı'nda 40 erkek çocuğuna cinsel istismar edildiği ortaya çıktığında bizzat Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı çıkıp "Bir kereden bir şey olmaz" demişti. Ya da Aladağ'da ihmal sonucu yanıtarak can veren 12 çocuğu hatırlayalım.

Bu olayın ardından da yine devlet tarikat iş birliği çıkmıştı. Zira Aladağ'daki devlet yurdu hiçbir gerekçe gösterilmeksizin kapatılmış, insanlar çocuklarını tarikat yurtlarına göndermeye mecbur bırakılmıştı.

Bakan Ziya Selçuk'un açıklamadığı, gizli tuttuğu protokoller arasında Edirne Müftülüğü ile imzalanan 'Dersimi Camide Yapıyorum Protokolü', Deniz Feneri Derneği ile imzalanan 'İyilik Okulu Protokolü' ve Nur Cemaati'ne yakınlığıyla bilinen Hizmet Vakfı ile imzalanan 'Değerler Eğitimi Protokolü' de yer alıyor. Taciz-tecavüz ve şiddet bu vakıflar da sıkça duyulan bir gerçeklikten milyonlarca çocuğu ilgilendiren protokolleri açıklamamaları ise düzenin karanlık yüzüne bir kez daha ayna tutuyor.

Kısacası eğitim gün geçtikçe gerici vakıfların, tarikatların arka bahçesi haline getiriliyor. Milyonlarca insan nitelikli bir eğitimden yoksun bırakılıyor, eğitim hakkı gasp ediliyor.

M. NEVRA

“Ulaş benziyor güneşe!”

...
*“Hele ulaş ulaş
 ulaş benziyor güneşe
 ancak sen ölürsün böyle
 böyle yiğit biz ölürüz
 düşmanların aklı şaşsa
 ulaş benziyor güneşe
 bundan sonra yeryüzünde
 hep çiçekler ulaş açsın.”*
 Yaşar Kemal

68 KUŞAĞININ DEVRİMCİ GENÇ ÖNDERİ...

68 Kuşağının devrimci genç önderlerinden biri olan Ulaş Bardakçı, 1947 yılında Nevşehir’in Hacıbektaş ilçesinde dünyaya geldi. İlk ve orta öğrenimini memleketinde tamamladıktan sonra üniversite olarak ODTÜ’yü kazandı. O dönemde dünya genelinde artan toplumsal muhalefet ve örgütlenme eğilimi özellikle genç kuşakları mücadele saflarına çekiyordu. Ulaş Bardakçı da, devletin yapısını sorguluyor, içinde bulunduğu toplumun yaşadığı sorunları görüyordu. Böylelikle Ulaş, Fikir Kulüpleri Federasyonu çatısı altında Türkiye İşçi Parti’sine

katıldı. Daha sonra kurulan Dev-Genç’in kuruluşunda yer aldı. Ulaş, her zaman devrimci gençliğin düzenlediği eylemlerde en ön saftaydı. 15 Ocak 1969 tarihinde ABD’nin Ankara büyükelçisi namı diğer adıyla “Vietnam kasabı” olan Robert Komer’in ODTÜ’yü ziyaretinde, Komer’in makam aracının yakılması eylemine katılan devrimcilerdendi.

71’ DEVRİMCİ KOPUŞU...

1960’lı yıllarda TİP’in çatısı altında toplanan devrimci gençlik, düzene karşı duruşunu sağlamlaştırdıkça gençliğin devrimci dinamizmi TİP’in reformist, parlamentarist ufkuna sığamaz ve 71 yılında TİP’ten kopuşlar başlar. ’71 devrimci hareketinde kendini ifade eden bu kopuş, döneme egemen olan reformist cendereyi kırmış, devrimci akımların oluşmasının önünü açmıştır.

1970 yılının sonlarında Mahir Çayan ile birlikte THKP-C’nin kurulması çalışmalarına katılan Ulaş Bardakçı, THKP-C’nin ilk genel komitesinde yer alır.

SİPER YOLDAŞLIĞININ TEMSİLCİLERİNDENDİ...

Ulaş 17 Mayıs 1971 tarihinde, tutuk olan THKO önderleri Deniz Gezmiş ve yoldaşlarının serbest bırakılmaları için Mahir Çayan ile birlikte İsrail Başkonsolosu olan Ephraim Elrom’un kaçırılma eylemine katılır. Aynı örgütte yer almalarına rağmen, birbirleri uğruna can verebileceklerini bizlere göstererek, siper yoldaşlığının örnek devrimcilerinden birisi olduğunu gösterir Ulaş Bardakçı.

Devletin başlattığı “Balyoz Harekâtı” sırasında yakalanan Ulaş Maltepe Hapishanesi’ne getirilir. 29 Kasım 1971 tarihinde THKP-C’den yoldaşları Mahir Çayan, Ziya Yılmaz ile THKO’dan Cihan Alptekin ve Ömer Ayna ile birlikte Maltepe Hapishanesi’nden tünel kazarak firar eder. Daha sonra Ulaş İstanbul’da faaliyetlerini sürdürür.

19 ŞUBAT 1972 SABAHİ...

Sermaye devleti, artan toplumsal muhalefeti bastırmak için devrimci öncülerini katletmek için hazırlıklara başlar.

İşte Ulaş Bardakçı ve yoldaşlarına kurulan kanlı pusu, bu hazırlığın parçasıdır. Eli kanlı sermaye devleti, saldırı için 19 Şubat 1972 tarihini seçer. İstanbul Fındıkzade’de Tevfik Fikret Sokak’ta bulunan Kismet apartmanı devletin kiralık katilleri tarafından basılır. Çıkan çatışmanın ardından Ziya Yılmaz ile evde bulunan Şerafettin Serdar, Osman Cahit İyigün, Hüseyin Özkan, Safiye Özkan ve Lale De-dealp yakalanır.

İkinci baskın, sabaha karşı saat 07.00 sularında Ulaş’ın Arnavutköy’de saklandığı eve yapılır. Ulaş Bardakçı, sermaye devletine boyun eğmeyerek direnir. Sermaye devleti ile girdiği çatışmada katillerin kurşunlarıyla ölümsüzler kervanına katılır. Ulaş Bardakçı genç yaşında yaşamını sınıfsız, sömürsüz bir dünya yaratma mücadelesine adadı. Ulaş ve dönemin devrimci önderlerinin bizlere miras bıraktığı; siper yoldaşlığı, davaya sarsılmaz bağlılık ve mücadeleyi her yerde ve her koşulda sürdürebilme geleneğini yaşatmak, bizlere devrettikleri bayrağı daha güçlü dalgalandırmakla mümkün olacaktır.

P. SEVRA

Erich Fromm “Ne mutlu acı çekebilen insana!” diyor. Burada kastedilen acı, kendisiyle ve çevresiyle çatışma halinde olan insanın halidir. Kişi, itirazlarıyla baş başa ve insanı insan yapan ihtiyaçlardan yoksun kaldığında, “depresif” olur. Acı çeken insan, yaşamındaki eksikliğin farkına varan insandır.

Mutluluğun bireysel arayışından arktık vazgeçmiş olması ve çevresine karşı aşırı hassasiyeti kişiyi “sosyal” (buradaki sosyalleşmeden kasıt, kapitalist toplumun tüketim ilişkilerinde yer edinmiş insanın halidir) bir varlık olmaktan çıkarır, çünkü mutluluğu başka bir yerde arar. Fakat aradığı mutluluk bu sistemde mümkün değildir. Bunun farkında olarak ya da olmayarak bir kendini soyutlama hali başlar.

Tüketim toplumunun yarattığı aksiyon arkadaşlıkları, eğlenceler ve hatta iş yaşamı artık onun için yürütülemez ve katılmadığı durumlardır. Örneğin eğitim düzeyi ne olursa olsun bir işçi işyerinde eğer patronun her türlü iradesine bağımlı ise, sadece emeğiyle değil, tüm benliğiyle sömürülür. Hiyerarşik güç düzeni içerisinde, patronunun çıkarına karşı bir tutum sergilediğinde, ya

Bir davaya bağlanmak

işini ya da özgüvenini kaybetmekle karşı karşıya kalır. Çoğu zaman her ikisini de kaybeder. Bu özgüven kaybıyla birlikte, kendi adalet algısını sorgulama durumu başlar. Kişi algısını sorguladığı an, bir kimlik bunalımı baş gösterir. İşe yaramama, beğenilmemenin yanı sıra çevresinin onayını ve “saygısını” artık göremez hale gelir. Sonuç olarak “hasta” olur. Ki bunun en hafif biçiminin adıdır depresyon!

Peki ya alternatif? Alternatifi yaratılmak için başka bir dünya yaratmak gerekir. Biz buna bilimsel adıyla sosyalizm, yaşamımıza ve insan halimize dokunusuyla “ortak paylaşımında emeğin bütünleştirdiği bir hayat” diyoruz.

Böyle bir dünya elbette ki dur durak demeden gülümseyeceğimiz, bulutlar üzerinde uçulan bir dünya olmayacak. İnsan her türlü duygularıyla insandır. Fakat onu asıl insan yapan nitelikler bireysel ve toplumsal değerleri, emeği, özgür

iradesi ve sorgulayabilmesidir. Onu bu imkanlardan yoksun bırakan burjuva sömürü düzeni, insan olmasının önünde engel teşkil ettiğinde, acı çekme hali başlar.

Depresyon psikiyatristler ve psikologlar tarafından farklı terapi ve ilaçlarla tedavi edilir. Aslında semptomların bastırılmasıyla kişi yeniden düzenle barışık hale getirildiğinde tedavi “başarıyla” sonuçlanmış olur. “Ve... mutluluk başlar!” Adına sağlıklı yaşam denilen durum yaratılmaya çalışılır. Kısacası iyileşmek demek, düzene ayak uydurmak demektir aslında. Bunun önkoşulu ise, kendi bireysel ihtiyaç ve sınırlarını merkeze koymak anlamına geliyor. Ki psikologlar da bunu önerir. Kendini dış etkilerden korumak için, ilişkilere “sağlıklı” sınır koymak gerektiği önemle vurgulanır. Bu sınırlar en yakın çevremizi, hatta çocuklarımızı da kapsar. “Önce kendini düşün!”

Rene Descartes’in “Cehalet mutlu-

luktur” sözü bu sorgulayıcı, isyan edici ve varlığının koşullarını reddeden insanın tersine, bilmemeyi, bilmezden gelmeyi, görmemeyi anlatır. Yine Erich Fromm’un tanımıyla “topluma uyum sağlamış” insan tipinin halidir. Böylesi bir “mutlu insan” yalnızca bireysel tüketim ve haza indirgediği mutluluk için, dünyadaki açlığı, sömürüyü, yoksulluğu, baskıyı, çevre ve doğa katliamlarını, kısacası dünyasını ve insanlığı tahrip eden her şeyi görmezden gelmektedir.

Düzenin “mutlu insan”ı derin bir uyku halindedir. Kapitalizmin yaratmak istediği insan tipinin hali! Dahası, onun işine ve işleyişine yarayan insan hali...

Mutlu insan, mutlu bir toplumda mümkün olabilir. Yaşadığı toplumu şekillendirebilen, üretebilen, sorabilen, sorgulayan ve insani tüm değerler uğrunda mücadele eden devrimciler çoğaldığında, umut çoğalır. Umudun olduğu yerde depresyona ve korkuya yer yoktur.

Kapitalizm umudun katili olduğu müddetçe (ki öyle de kalacak doğası gereği), sosyalizm için kavga etmekten başka ilacı olmayacak depresyonun.

G. TANYA

***AKP iktidarı İdlib'de
savaş kundakçılığı yapıyor...***

**Sermaye devletinin
savaş ve saldırganlık
politikalarına
izin verme!**